პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 48-ე წელი | № 74 (14070) | პარასკევი, 29 მარტი, 1968 წ. | ფასი 2 კაპ.

მწერალი, ტრიბუნი, ჰუმანისტი

კრემლის ყრილობათა სასახლეში გამართული საზეიმო სხდომა, მიძღვნილი ა. მ. გორკის დაბადების 100 წლისთავისადმი

28 მარტს კრემლის ყრილობათა სასახლეში გაიმართა ა. მ. გორკის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო სხდომა. აქ მოვიდნენ მწერლები და საზოგადო მოღვაწენი, ხელოვნების ოსტატები და პარტიული მუშაკები, დედაქალაქის წარმოების საწარმოთა მოწინავენი და მოსკოვის ოლქის მეურნეობათა საუკეთესო ადამიანები, დედაქალაქში ჩამოსული სტუმრები.

სცენაზეა გორკის დიდი პორტრეტი და თარიღები: 1868–1968.

პრეზიდიუმში შემოდიან ამხანაგები **ლ. ი. ბრეჟნევი, გ. ი. ვორონოვი, ა. პ. კირილენკო, ა. ნ. კოსიგინი, კ. ტ. მაზუროვი, ნ. ვ. პოდგორნი, დ. ს. პოლიანსკი, ა. ნ. შელეპინი, ვ. ვ. გრიშინი, პ. ნ. დემიჩევი, ი. ვ. კაპიტონოვი, თ. დ. კულაკოვი, ბ. ნ. პონომარიოვი, მ. ს. სოლომენცევი,** აგრეთვე სრულიად საკავშირო საიუბილეო კომიტეტის წევრები, რომლებსაც ტაშით მიესალმებიან შეკრებილნი.

საზეიმო სხდომის გახსნამდე, სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის გამგეობის პირველი მდივანი **კ. ა. ფედინი** ამბობს:

— გაზაფხულის ამ ნათელ დღეს ჩვენი დედამიწა მწუხარებამ მოიცვა. დაიღუპნენ საბჭოთა კავშირის გმირები მსოფლიოს პირველი კოსმონავტი მფრინავი იური ალექსის-ძე გაგარინი და ინჟინერ-პოლკოვნიკი ვლადიმერ სერგის-ძე სერიოგინი. იური ალექსის ძე გაგარინს სურდა დღეს ჩვენს საზეიმო კრებაზე გამოსვლა. გთხოვთ საბჭოთა სამშობლოს სახელოვანი შვილების ხსოვნას პატივი ვცეთ ფეხზე დგომით.

დარბაზი ფეხზე დგება...

— შესრულდა ალექსი მაქსიმეს-ძე გორკის დაბადების 100 წლისთავი, — თქვა კ. ა. ფედინმა. — დღეს ეს საზეიმო თარიღი ყვავილედვივით ერწყმის სხვა თარიღს: სამოცდახუთმეტი წლის წინათ მწერლის სამშობლოში, ნიჟნი ნოვგოროდში, გაზეთმა „ვოლგარმა“ დაბეჭდა პირველი გამოხმაურება გორკის პირველ მოთხრობაზე. და მაშინ აქ, მშობლიურ ვოლგაზე გამალა ფრთა ახალგაზრდა გორკის სახელმა. აქ აფრინდა, რათა საოცარი სისწრაფით გადაეარა მთა და ბარი და მსოფლიო სახელად გადაქცეულიყო.

ამ სასწაულ სახელს ზღაპრულს უწოდებდნენ. ეს მართლაც ზღაპარი იყო, რადგან ელვასავით მოჰქონდა მწერლის საოცარი ძახილი — მშვენიერი გახდეთ სიცოცხლეო.

გუშინ ჯერ კიდევ სულ უცნობი ხელოვანი ამას მოუწოდებდა ადამიანებს, რომლებსაც არც სიმდიდრე ჰქონდათ და, არც ძალაუფლება, მოუწოდებდა გაუნათლებელ, ზოგჯერ სულ უწიგნურ ხალხს, გაჭრილებით დაბეჩავებულს, შრომით ქანცგაწყვეტილს. მათ ეძახდა მხარი გაშალეთო, უღვიძებდა ადამიანურ სიამაყეს.

დაუჯერებდნენ კი მის ძახილს ისინი, ვინც დაკარგა უკეთესი ბედის იმედი? გორკიმ იცოდა, რასაც ამბობდა: ბავშვობიდანვე დაადგა ცხოვრების მძიმე გზას და ბოლომდე დაცალა სიმწრის ფიალა. მან განიცადა ოცნების ძალა, რომელიც ადამიანის გულში ღვივის მაშინაც კი როცა, ანლია სასოწარკვეთილება. დიდმა მხატვარმა იცოდა ფანტაზიის ძალა. იგი დაუცხრომლად აღამაღლებდა ხალხურ თქმულებებს, ლეგენდებსა და ბილინებს. ხალხს უყვარდა ისინი და ეს არწმუნებდა, გორკის ზღაპარს შეუძლია ადამიანს შთაგონოს არა მარტო სიყვარული, არამედ აგრეთვე რწმენა, რომ შეიძლება ამ ქვეყნად მშვენიერი ცხოვრებაო.

გორკის ამ რწმენით ეშვა ყოველივე ზღაპრული მის წიგნებში, დაიწერა განთქმული სიმღერები—შევარდენზე, ქარიშხალაზე, ბილინების მაგვარად მშფოთვარე ეს სიმღერები აღსავსეა ბრძოლის წყურვილით. მათში იმდენად განზოგადებულია სახეები, რომ თვით გმირი-ფრინველები, რომლებიც მაღლა ცაში აფრინდნენ, ყველამ აღიქვა როგორც სიმბოლო და სიმბოლოდვე დარჩნენ სამუდამოდ.

გორკი გამოვიდა ხალხის წიაღიდან, რომელიც აშინებდა მეშჩანინს, და ფრინველივით გაშალა ფრთა — სწორედ ეს აფრთხობდა ამ მეშჩანინს. აი რატომ იყო, რომ პირველ ხანებში რუსეთსა და მთელ მსოფლიოში უფრო ლაპარაკობდნენ ლეგენდარულ ამბებზე, იმაზე, რომ ვოლგისპირელ ბურლაკთა თუ მტვირთავთა შორის გაჩნდა საოცარი მეზღაპრე.

მაგრამ ნამდვილი სასწაული ის არის, რომ მეოცნებე გორკი ჭეშმარიტი რეალისტია. როცა ზღაპარს ყვებოდა, სულ იმას ფიქრობდა როგორ შეიძლება მისი განხორციელებაო. ეძახდე ადამიანს მშვენიერებისაკენ, თვითონ კი არ იცოდე მისი გზა, განა ეს ეკადრება მხატვარს? ვინ უნდა ააშენოს ახალი სამყარო? უდრტვინველად ვინ დაუთმობს მას ადგილს ძველ სამყაროში? ვინ არის იძულებული დაანგრიოს ძველი? ცხოვრება გონივრულად უპასუხებდა ვინ და როგორ წარმართავს ბრძოლას, რომლისთვისაც ხალხს მოუწოდებდნენ ზღაპრული ფრინველები.

გორკი ახალგაზრდობიდანვე სულ უფრო ახლო და ღრმად ეცნობოდა რევოლუციის ადამიანებს, მათ შორის მომავალ მარქსისტებსაც. მას უსწავლია მუშა ახალგაზრდობის წრეებშიც. ამ ახალგაზრდობისათვის კი ყოველთვის საიდუმლო როდი იყო პარტიული იატაკქვეშეთის გზა. როცა ჭაბუკი გორკი ფეხით წავიდა რუსეთში სამოგზაუროდ, რათა გაეცნო იგი, მაშინ დაადგა ჩვენი ქვეყნის ისტორიულ გზას — რევოლუციონერის გზას.

მაშინ, ორი საუკუნის მიჯნაზე სამყარო მკვეთრად გაიყო მისთვის, აქეთ მეგობრები იყვნენ, იქით მტრები. რეაქციას განუმტკიცდა აზრი, რომ გორკის ნაწარმოებები „საზიანოა“ არსებული წყობილებისათვის. მეფის ხელისუფალნი განუწყვეტლივ დევნიდნენ გორკის მისი საქმიანობისათვის. რა თქმა უნდა, ვერ აიწონების, რამდენი სულიერი ძალა წაართვა მწერალს პოლიციის უბნებში, საპყრობილეებში ყოფნამ, აშკარა და ფარულმა ზედამხედველობამ, სასატიმროებმა თუ შინაპატიმრობამ. მაგრამ ის, რომ ამ დევნამ ვერ გასტეხა გორკის ჯადოსნური კალმის მამაცობა, მოწმობს ჭეშმარიტი პოეტის სულდიდობას.

გორკის ხმის ჩახშობა მარტო რუს რეაქციონერთა მწვავე ამოცანა როდი იყო. 1905-1906 წლების რუსეთის რევოლუციის დროს, რომელსაც ამერიკის შეერთებულ შტატებშიც საკმაოდ გამოეხმაურნენ, აი რას უჩიჩინებდა, მაგალითად, უმაღლესი ოფიციალური წრეების ერთ-ერთი წარმომადგენელი თანამემამულეებს: „როცა გორკის კითხულობს, ამერიკელი ხალხი უნდა მიხვდეს, რომ იგი (გორკი) არც ლიბერალია, არც რეფორმატორი, არამედ წმინდა წყლის რევოლუციონერი“. და შემდეგ, თუმცა წამოიცდება, რომ გორკი უეჭველად ნიჭიერი მწერალი, იქნებ გენიოსიც კი... ამერიკელი კვლავ აფრთხილებს „...მაგრამ, კარგად უნდა შეიგნონ, რომ მისი (გორკის) მიზანი რეფორმა კი არა რევოლუციაა...“

ასეთი გაფრთხილების რამდენი ვარიაცია ყოფილა მრავალი ქვეყნის პრესაში ათწლეულების მანძილზე გორკის სიკვდილამდე და მის შემდეგ. იმით, რომ აშინებდნენ სიტყვით „რევოლუციონერი“, ცდილობდნენ კეთილგანზრახულ ბურჟუათა სამყარო დაეცვათ გორკის ძახილის ცთუნებისაგან. მაგრამ შიში ვერ ჩამოაშორებდა გორკის შრომის სამყაროს, რომელსაც მან უმღერა. წლითიწლობით დასავლეთსა და აღმოსავლეთში უმაგალითოდ იზრდებოდა მისი მკითხველების რიცხვი, რომლებიც შემდეგ მისი მიმდევარნი ხდებოდნენ.

და ისევე როგორც მთელი სიცოცხლის მანძილზე გორკის შთაგონების წყარო იყო პროლეტარიატის განმათავისუფლებელი ბრძოლა, ისევე როგორც მან სამუდამოდ შეუერთა თავისი გენია დიდი ოქტომბრის მძლავრ ენერგიას, ისე რევოლუციაში პოულობდა იგი ძალ-ღონის განუზომელ მარაგს, რათა წინააღმდეგობა გაეწია მისი მტრებისათვის.

გორკი არასოდეს არ შემდრკალა და არასოდეს არ შედრკება. მეოცნებისა და რეალისტის წიგნებს გადავყავართ იმ მშვენიერ მომავალში, სადაც, მისი თქმით გაიმარჯვებენ გონების შემოქმედებითი ძალები და ადამიანის ჯანსაღი სული.

ამ გამარჯვებულ მომავალში, ისევე როგორც დღეს, თქვა დასასრულ კონსტანტინე ფედინმა, მწერალ ალექსი მაქსიმეს ძე გორკის დაბადების 100 წლისთავზე, მისი სახელი ვარსკვლავთ სიმაღლიდან გააცისკროვნებს ჩვენს ცხოვრებას.

კ. ა. ფედინი ამბობს, რომ ა. მ. გორკის 100 წლისთავისადმი მიძღვნილ დღესასწაულობაზე სტუმრები ჩამოვიდნენ ბულგარეთიდან, დიდი ბრიტანეთიდან, უნგრეთიდან, ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკიდან, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკიდან, ინდოეთიდან, კანადიდან, მონღოლეთის სახალხო რესპუბლიკიდან, პაკისტანიდან, პოლონეთიდან, რუმინეთიდან, საფრანგეთიდან, ჩეხოსლოვაკიიდან, შვეიცარიიდან, იუგოსლავიიდან, იაპონიიდან.

დარბაზი მიესალმება საზღვარგარეთელ სტუმრებს.

გორკის შესახებ სიტყვას ამბობს **ლეონიდ ლეონოვი.**

დღეს, თქვა ლეონიდ ლეონოვმა, მსოფლიოს მოწინავე საზოგადოებრიობა პატივისცემისა და მადლობის მემორიალურ გვირგვინს უძღვნის მაქსიმ გორკის. უეჭველია, რომ ეს არის ჩვენი ქვეყნის უდიდესი ფიქრთა მეუფე და კულტურის მოღვაწე უახლოეს ისტორიულ პერიოდში.

...ჩვენ კარგად გვახსოვს გორკის ყრუ, „ო“-ზე გამახვილებული ბანი, მისი აუცილებელი „აბა, რას იტყვით“ ფრაზის ბოლოს, რომლითაც თითქოს იწვევდა თანამოსაუბრეს ტოლივით ემსჯელა ამა თუ იმ თემაზე; ჩვენ ჯერ კიდევ გვახსოვს მისი ხელის ჩამორთმევა, ვაჟკაცური, პაროლივით მტკიცე... ჩვენს წარმოდგენაში ყოველთვის ისახება მკაცრი, მაღალი, თითქოს დაგროვილი გამოცდილებით ოდნავ წელში მოხრილი ადამიანი, რომელიც სულ სხვა იყო მტერთან და სულ სხვა მეგობართან, რომელიც არაფრისთვის არ დათმობდა თავის პოზიციებს, ხშირად ძველ მეგობრობასაც კი შესწირავდა მათ. მაგრამ იღუმნური სიმკაცრის ეს ელფერი ჩემს მეხსიერებაში ყოველთვის შერბილებულია ალერსიანი გულისხმიერებითა და დიდი ყურადღებით ყოველივე ახლისადმი, რაც უნდა წვრილმანი ყოფილიყო ეს ზოგჯერ, ვინაიდან დიდ ადმოჩენათა მარგალიტი შეუხედავ ნაჭუჭში იფარება ხოლმე.

(დასასრული 80-ე გვ.).

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისაგან, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსაგან

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო ღრმა მწუხარებით იუწყებიან, რომ 1968 წლის 27 მარტს თვითმფრინავით საწვრთნელი ფრენის დროს მომხდარი კატასტროფის შედეგად ტრაგიკულად დაიღუპა მსოფლიოში პირველი დამპყრობი კოსმოსისა, სსრ კავშირის სახელგანთქმული კოსმონავტი მფრინავი, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, საბჭოთა კავშირის გმირი, პოლკოვნიკი იური ალექსის-ძე გაგარინი.

ამ საავიაციო კატასტროფის დროს დაიღუპა ნაწილის მეთაური, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრი, საბჭოთა კავშირის გმირი, ინჟინერ-პოლკოვნიკი ვლადიმერ სერგის-ძე სერიოგინი.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო ღრმა სამძიმარს უცხადებენ დაღუპული ამხანაგების ოჯახებსა და ნათესავებს.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი | სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი | სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭო

პირველი კოსმონავტი მფრინავი საბჭოთა კავშირის გმირი

იური ალექსის-ძე გაგარინი

1968 წლის 27 მარტს თვითმფრინავით საწვრთნელი ფრენის დროს ტრაგიკულად დაიღუპა სსრ კავშირის პირველი კოსმონავტი მფრინავი, საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრი, საბჭოთა კავშირის გმირი, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, სრულიად საკავშირო ალკკ ცენტრალური კომიტეტის წევრი, პოლკოვნიკი იური ალექსის-ძე გაგარინი.

კოსმოსის პირველი დამპყრობის, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა ხალხის ერთგული შვილის სიცოცხლე შეწყდა მაშინ, როცა შემოქმედებითი ძალებით იყო აღსავსე.

იური ალექსის-ძე გაგარინი დაიბადა 1934 წლის 9 მარტს სმოლენსკის ოლქის გუატსკის რაიონის სოფელ კლუშინოში კოლმეურნის ოჯახში.

1951 წელს მან წარჩინებით დაამთავრა ქალაქ ლუბერცის სახელოსნო სასწავლებელი და ერთდროულად მუშაობდა ახალგაზრდობის სკოლა, რის შემდეგ გაგზავნეს სარატოვის ინდუსტრიულ ტექნიკუმში, რომელიც აგრეთვე წარმატებით დაამთავრა.

ჭაბუკობიდანვე იური ალექსის-ძე ოცნებობდა გამხდარიყო საბჭოთა ქვეყნის პილოტი. ავიაციის სიყვარულმა იგი ჯერ სარატოვის აეროკლუბში, შემდეგ კი ჩკალოვის მფრინავთა სამხედრო საავიაციო სასწავლებელში მიიყვანა. მან წარმატებით დაამთავრა სასწავლებელი და 1957 წლიდან მსახურობდა ჩრდილოეთის წითელდროშოვანი ფლოტის ავიაგამანადგურებელი ავიაციის ნაწილებში.

როგორც ერთ-ერთი ნიჭიერი და მამაცი მფრინავი—ავიაგამანადგურებელი ი. ა. გაგარინი ჩარიცხეს კოსმონავტთა რაზმში. აქ ყველაზე მეტად გამოვლინდა მისი თვალსაჩინო თვისებები. საზოგადოებრივი მოვალეობის მაღალმა შეგნებამ, უაღრესმა შრომისმოყვარეობამ და სიმტკიცემ, გამბედაობამ და საზრიანობამ საშუალება მისცეს იური ალექსის ძეს მოკლე ვადაში დაუფლებოდა რთულ კოსმოსურ ტექნიკას, წარმატებით შეესრულებინა სპეციალური, საფრენი და სპარაშუტო მომზადების ვრცელი პროგრამა.

სწორედ მას ანდვეს სამშობლომ და პარტიამ კაცობრიობის ისტორიაში პირველი გაფრენა კოსმოსში.

საბჭოთა ადამიანების, მთელი კაცობრიობის მეხსიერებაში სამუდამოდ დარჩება სიტყვები, რომლებიც მან პირველი კოსმოსური სტარტის წინ თქვა: „მინდა ეს პირველი კოსმოსური ფრენა მივუძღვნა კომუნიზმის ადამიანებს — იმ საზოგადოების ადამიანებს, რომელშიც უკვე შედგა ჩვენი საბჭოთა ხალხი და რომელშიც, დარწმუნებული ვარ, შევა დედამიწაზე მცხოვრები ყველა ადამიანი“.

1961 წლის 12 აპრილს მსოფლიოში პირველად საბჭოთა კავშირის მოქალაქემ ი. ა. გაგარინმა კოსმოსურ ხომალდ „ვოსტოკით“ შემოუფრინა დედამიწას და მშვიდობით დაბრუნდა ჩვენი სამშობლოს წმიდათაწმიდა მიწა-წყალზე. ეს იყო ადამიანის უმაგალითო გამარჯვება ბუნების ძალებზე, მეცნიერებისა და ტექნიკის უდიდესი მონაპოვარი, ადამიანის გონების გამარჯვება.

ი. ა. გაგარინის დიდი გმირობა ჯეროვნად შეაფასეს საბჭოთა ხალხმა და მთელი მსოფლიოს ხალხებმა. მას მიენიჭა საბჭოთა კავშირის გმირის საპატიო წოდება და გადაეცა ლენინის ორდენი და მედალი „ოქროს ვარსკვლავი“. მას მიენიჭა აგრეთვე საზღვარგარეთის ბევრი სახელმწიფოს უმაღლესი ჯილდოები.

როგორც კოსმონავტი მფრინავი ი. ა. გაგარინი განუწყვეტლივ სრულყოფდა თავის ოსტატობას, დაუცხრომლად და მგზნებარედ იკვლევდა ყოველივე ახალს საავიაციო და კოსმოსურ ტექნიკაში. იგი უშუალოდ და აქტიურად მონაწილეობდა კოსმონავტთა ეკიპაჟების წვრთნასა და ვარჯიშში, კოსმოსური ხომალდების ფრენის ხელმძღვანელობაში, უნარიანად უზიარებდა გამოცდილებას ამხანაგებს, რითაც სიყვარული და უდიდესი პატივისცემა დაიმსახურა კოსმონავტთა ოჯახში. 1968 წელს მან წარჩინებით დაამთავრა ჟუკოვსკის სახელობის სამხედრო-საჰაერო საინჟინრო აკადემია.

ი. ა. გაგარინი ეწეოდა დიდ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ მუშაობას, იყო მგზნებარე პროპაგანდისტი, ხვდებოდა მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის ასეულობით ადამიანს და ყველგან ამბობდა სიმართლეს ჩვენს დიად სამშობლოზე, საბჭოთა ხალხის მიღწევებზე კოსმოსის ათვისების საქმეში.

ყველა, ვინც ი. ა. გაგარინს იცნობდა, სამუდამოდ გულში შეინახავს ამ შესანიშნავ, გულითადი ადამიანის, ყურადღებიანი ამხანაგისა და კარგი მეოჯახის ხსოვნას. მას ახასიათებდა მაღალი პარტიულობა, დისციპლინირებულობა, მზედრული მოვალეობის უზადო შესრულება.

იური ალექსის-ძე გაგარინის ტრაგიკული დაღუპვა ძალიან ატკენს გულს ჩვენი ქვეყნისა და მთელი მსოფლიოს მილიონობით და მილიონობით ადამიანს.

საბჭოთა ხალხის გამოჩენილი შვილის, მსოფლიოში პირველი კოსმოსის დამპყრობის, შესანიშნავი კომუნისტის, მებრძოლი მეგობრისა და ამხანაგის ნათელი ხსოვნა მარად დარჩება ჩვენს გულში.

მისი ნათელი ცხოვრება ყველა საბჭოთა ადამიანისათვის არის სამშობლოს თავდადებული სამსახურის, გმირობისა და მამაცობის მაგალითი, მოუწოდებს მათ ახალი საქმეებისათვის, კომუნიზმის გამარჯვებისათვის.

ლ. ბრეჟნევი, გ. ვორონოვი, ა. კირილენკო, ა. კოსიგინი, კ. მაზუროვი, ა. პელშე, ნ. პოდგორნი, დ. პოლიანსკი, მ. სუსლოვი, ა. შელეპინი, პ. შელესტი, ი. ანდროპოვი, ვ. გრიშინი, პ. დემიჩევი, დ. კუნაევი, პ. მაშეროვი, ვ. მჟავანაძე, შ. რაშიდოვი, დ. უსტინოვი, ვ. შჩერბიცკი, ი. კაპიტონოვი, თ. კულაკოვი, ბ. პონომარიოვი, მ. სოლომენცევი, ნ. ბაიბაკოვი, ბ. დიმშიცი, ნ. ეფრემოვი, ვ. კირილინი, მ. ლესეჩკო, ვ. ნოვიკოვი, ი. ნოვიკოვი, ლ. სმირნოვი, ნ. ტიხონოვი, ა. გრეჩკო, მ. კელდიში, პ. დემენტიევი, ი. იაკუბოვსკი, მ. ზახაროვი, ა. ეპიშევი, ს. სოკოლოვი, კ. ვერშინინი, ნ. სავინკინი, ვ. კონოტოპი, ს. რუდენკო, ი. მოროზი, ნ. კამანინი, ვ. ნიკოლაევა-ტერეშკოვა, ბ. ტიტოვი, ა. ნიკოლაევი, პ. პოპოვიჩი, ვ. ბიკოვსკი, კ. ფეოქტისტოვი, ბ. ეგოროვი, პ. ბელიაევი, ა. ლეონოვი.

საბჭოთა კავშირის გმირი ინჟინერ-პოლკოვნიკი

ვლადიმერ სერგის-ძე სერიოგინი

სსრ კავშირის კოსმონავტ მფრინავ ი. ა. გაგარინთან ერთად თვითმფრინავით საწვრთნელი ფრენის დროს საავიაციო კატასტროფაში ტრაგიკულად დაიღუპა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის წევრი, საბჭოთა კავშირის გმირი, ინჟინერ-პოლკოვნიკი ვლადიმერ სერგის-ძე სერიოგინი.

წავიდა ჩვენგან ერთ-ერთი შესანიშნავი საბჭოთა მფრინავი. მთელი მისი ცხოვრება მიეძღვნა ჩვენი სამშობლოს სამსახურს, მისი შეიარაღებული ძალების განმტკიცების საქმეს.

ვ. ს. სერიოგინი დაიბადა მოსკოვში 1922 წელს. საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ 1940 წელს იგი მოხალისედ შედის საბჭოთა არმიის რიგებში და მიემგზავრება ტამბოვის პილოტთა სამხედრო საავიაციო სკოლაში. 1943 წლიდან ვ. ს. სერიოგინი დიდი სამამულო ომის ფრონტებზეა. მოიერიშე მფრინავმა ბრძოლებში თავი გამოიჩინა, როგორც მოხერხებულმა, მამაცმა და გულადმა მეომარმა. საბრძოლო დავალებების სანიმუშოდ შესრულებისათვის სერიოგინს მიენიჭა საბჭოთა კავშირის გმირის მაღალი წოდება.

ომის შემდეგ ვ. ს. სერიოგინმა დაამთავრა უუკოვსკის სახელობის სამხედრო-საჰაერო საინჟინრო აკადემია. 1958 წლიდან ვლადიმერ სერგის-ძე მუშაობს გამომცდელ მფრინავად. ამ წლების მანძილზე მან შეასრულა პასუხსაგები გამოცდების სერია. თავი გამოიჩინა გამოცდილ მფრინავად და საქმის მცოდნე ინჟინრად. ამ ბოლო დროს ვ. ს. სერიოგინი მეთაურობდა საავიაციო ნაწილს. მთელ თავის ცოდნასა და მდიდარ გამოცდილებას, მთელ თავის მგზნებარებას ახმარდა საყვარელ საქმეს, იყო ფრთოსანი ახალგაზრდობის საუკეთესო მასწავლებელი. ვლადიმერ სერიოგინი გამოირჩეოდა იმით, რომ ყოველთვის ესწრაფოდა ცოდნას, ახალს, ჯერ კიდევ გამოუცნობს. მას ახასიათებდა სიმტკიცე და მიზანდასახულობა მუშაობაში. საქმის ინტერესებს, ხალხის ინტერესებს იგი ყოველთვის ყველაზე მაღლა აყენებდა. ვ. ს. სერიოგინი აქტიურად მონაწილეობდა საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში, სარგებლობდა მთელი პირადი შემადგენლობის დიდი პატივისცემითა და სიყვარულით.

სამშობლომ დიდად დააფასა მისი დამსახურება: იგი დაჯილდოებული იყო საბჭოთა კავშირის რვა ორდენითა და ბევრი მედლით.

სახელოვანი საბჭოთა შევარდენის, კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა ხალხის ერთგული შვილის ვლადიმერ სერგის-ძე სერიოგინის ნათელი ხსოვნა მარად დარჩება ჩვენს გულში.

ლ. ბრეჟნევი, გ. ვორონოვი, ა. კირილენკო, ა. კოსიგინი, კ. მაზუროვი, ა. პელშე, ნ. პოდგორნი, დ. პოლიანსკი, მ. სუსლოვი, ა. შელეპინი, პ. შელესტი, ი. ანდროპოვი, ვ. გრიშინი, პ. დემიჩევი, დ. კუნაევი, პ. მაშეროვი, ვ. მჟავანაძე, შ. რაშიდოვი, დ. უსტინოვი, ვ. შჩერბიცკი, ი. კაპიტონოვი, თ. კულაკოვი, ბ. პონომარიოვი, მ. სოლომენცევი, ნ. ბაიბაკოვი, ბ. დიმშიცი, მ. ეფრემოვი, ვ. კირილინი, მ. ლესეჩკო, ვ. ნოვიკოვი, ი. ნოვიკოვი, ლ. სმირნოვი, ნ. ტიხონოვი, ა. გრეჩკო, მ. კელდიში, პ. დემენტიევი, ი. იაკუბოვსკი, მ. ზახაროვი, ა. ეპიშევი, ს. სოკოლოვი, კ. ვერშინინი, ნ. სავინკინი, ვ. კონოტოპი, ს. რუდენკო, ი. მოროზი, ნ. კამანინი, ვ. ნიკოლაევა-ტერეშკოვა, ბ. ტიტოვი, ა. ნიკოლაევი, პ. პოპოვიჩი, ვ. ბიკოვსკი, კ. ფეოქტისტოვი, ბ. ეგოროვი, პ. ბელიაევი, ა. ლეონოვი.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსაგან

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ დაადგინეს:

1. სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავის, საბჭოთა კავშირის გმირის, პოლკოვნიკ ი. ა. გაგარინისა და საბჭოთა კავშირის გმირის, ინჟინერ-პოლკოვნიკ ვ. ს. სერიოგინის დაკრძალვის მოსაწყობად შეიქმნას მთავრობის კომისია შემდეგი შემადგენლობით: ამხანაგები ა. პ. კირილენკო (თავმჯდომარე), დ. ს. პოლიანსკი, დ. თ. უსტინოვი, ვ. ვ. გრიშინი, ი. ი. იაკუბოვსკი, ა. ა. ეპიშევი, კ. ა. ვერშინინი, მ. ვ. კელდიში, ა. გ. ნიკოლაევი, მ. ს. სმირტიუკოვი.

2. ი. ა. გაგარინი და ვ. ს. სერიოგინი დაკრძალულ იქნან წითელ მოედანზე კრემლის კედელთან.

მწერალი, ჭრიბუნი, ჰუმანისტი

(დასასრული)

ყოველთვის მაოცებდა, რა ბევრი და ათასნაირი რამ იყო გორკში. უწინარეს ყოვლისა თვალში გეცემოდათ სწორედ ეს ხარბი გორკისეული ძიება რაღაც განსაკუთრებულისა ადამიანში, იმის იმედი, რომ ეს რაღაც შემდეგ განვითარდებოდა — ჯერ ფორმულით ჩამოუყალიბებელი გაბედული მეცნიერული იდეა იქნებოდა ეს თუ ჯერ კიდევ გაუფურჩქვნელი ახალგაზრდა ნიჭი. ვინც გორკის შეხვედრია, ალბათ ახსოვს მისი უსაზღვრო სიხარული, როცა ასეთ რაიმეს აღმოაჩენდა, თითქოს მასაც ამდიდრებდა ყოველივე ეს. მართლაც, ყოველი ასეთი წარმატება ამრავლებდა მის თანამოაზრეთა, თანამებრძოლთა ლაშქარს, განუწყვეტელ ბრძოლაში რაღაც გენერალურისთვის, საკუთარ მხრებზე შემოწმებულისთვის და ამ ქვეყნად ყველაზე წმიდათა წმიდისათვის, რასაც ერთგულება შეჰფიცა, როცა შეგნებულ ცხოვრებას იწყებდა. კაცმა რომ თქვას, თვითონაც ყოველ წუთს მზად იყო ხელჩართული ბრძოლა გაემართა **აი, სწორედ ამისთვის...** ამიტომ ხომ არ არის, რომ ჩემს წარმოდგენაში იგი ყოველთვის აღსავსეა განსაკუთრებული, ათლეტური აღნაგობით, რომელსაც უფრთ აძლიერებს გრძელი, დაძაღლვული ხელები, თითქმის ისეთი, მუშტიკრივის მებრძოლთ რომ ჰქონდათ, ჩემს ბავშვობაში.

ნურავის ნუ შეაცბუნებს ეს ოდნავ მოულოდნელი შედარება: სიმართლე გაცილებით უფრო დამაჯერებელი, უფრო ლამაზია, როცა მას ახლავს ფიზიკური უპირატესობა, რომელსაც შეუძლია თავის დაცვა!

უაზრობად მეჩვენება ჩემთვის განკუთვნილი დრო დავხარჯო გორკის საყოველთაოდ ცნობილ ნაწარმოებთა ჩამოსათვლელად, — გაცილებით უფრო მნიშვნელოვანია, რომ ყველა ეს ნაწარმოები ერთ გასაღებშია დაწერილი. იმ შორეულ წლებში უკვე მწიფდებოდა მთელი ცხოვრების გენერალური გადახვნის დიადი გეგმა, ამასთან, სწორედ გორკიმ თითქოსდა იკისრა მომავლის კადრების მომზადება. მომავალი, მაშინ ასე ფიქრობდნენ: ეს არის პოეტური და მრისხანე, სოციალური მიზანშეწონილობის ლოგიკით გაპირობებული, მთელი რიცხვებითა და ქიმიურად წმინდა ელემენტებით, ყოველნაირი ცხოვრების თანმხლები ჭუჭყისაგან თითქმის სტერილურ ვითარებაში აშენებული, სადაც არ იქნება სტატისტიკური გადახრები... ერთი სიტყვით, ისეთი, როგორიც იყო ყველა უკეთილშობილესი ოცნება „მართალ ცხოვრებაზე“.

ამრიგად, გორკის მოღვაწეობა საფუძველს გვაძლევს ვუწოდოთ მას არა მარტო ჰუმანისტური სიახლის მაუწყებელი, არამედ ადამიანთა უფრო ხარისხიანი რჩეული სათესლე მასალის სელექციონერი, რომელიც ხელახლა უნდა დაითესოს ჩვენს პლანეტაზე იმის ნაცვლად, რომელიც ახლა, ჯერ-ჯერობით სარეველასთან ერთად იზრდება კაცობრიობის მწუხარე ყანაში. განსაკუთრებული თვისებები — მტკიცე ნებისყოფა და მიზანდასახულობა, მგზნებარე რწმენა და ზნეობრივი ძალაა საჭირო ასეთი უმაღლესი თანამდებობისათვის დედამიწაზე. უნდა გწამდეს ადამიანი, როგორც სამყაროს მთავარი ღირძი, რომლის გარშემო ტრიალებს ყოველივე დანარჩენი, მეორეხარისხოვანი — მათ შორის ციური მნათობები, რომლებიც მხოლოდ იმისთვის არიან გაჩენილი, რომ გამოიყენოს ადამიანმა, რადგან მხოლოდ ადამიანს ძალუძს გამოჰყოს დიდხანს ნაძებნი აზრი და სილამაზე ამ გაცოფებულ, ბზრიალასავით დატრიალებულ ქაოსში. ადამიანი, ნამდვილი ადამიანი იყო გორკის რელიგია, — და სწორედ ამ ადამიანის რწმენამ მოუპოვა მას ასეთი ავტორიტეტი უმცროს თანამედროვეთა შორის და აბსოლუტური უფროსობა საზღვარგარეთელ ჰუმანისტთა ოჯახში.

ლ. მ. ლეონოვმა დამსწრეთ უამბო, თუ როგორ შეხვდა გორკის 1931 წელს იტალიაში და მოიგონა დიდი მწერლის აზრი სიტყვაზე, როგორც მასალაზე, რომლითაც მზადდება „ჰუმანისტური ციალი“, დეკაბრისტებზე, რევოლუციურ დემოკრატებზე, კარის დრამატურგ ნესტორ კუკოლნიკზე;

— ჩემს გვერდით იდგა, — თქვა ლ. ლეონოვმა, — ადამიანის ძირითად ღირსებათა აღიარებული არბიტრი და ორი მოიერიშე თაობის მეთაური, — მასწავლებელი, რომლის დანიშნულება იყო ჩამოეყალიბებინა საუკუნის მოქალაქეობრივი ცნებანი და დაემხო მონარქები. ადამიანი, რომელიც ვარგოდა იმისთვის, რომ თუნდაც ხვალ დაგეყენებინათ დედამიწის თავმჯდომარედ, მხარბეჭიანი ათლეტი მოუსვენარ წოვგოროდელთა ჯიმისა, ოლონდ ნიჭნი ნოვგოროდში დაბადებული. ადამიანი, რომელიც შვა ვოლგისპირელთა პლეადამ, რომელიც ჩვენი ისტორიის აზვირთებულმა მდინარემ ლენინთან ერთად გამოიყვანა მსოფლიო ასპარეზზე.

მეპატიება თუ მადლიერების გრძნობა რამდენადმე მაზვიადებინებს ამ პორტრეტს. პირველ ხანებში სანამ ღვარძლიანი ხალხი ჩაერეოდა, მეც განვიცადე გორკის მეგობრობის შთამაგონებელი ჯადოსნური ძალა. თუ ამას დავუმატებთ საყოველთაოდ ცნობილ წერილებსა და მასთან პირისპირ საუბარს — ეს ნამდვილად მიდასის ძალა იყო. იგი ფასს უწევდა ყოველივეს, რასაც კი შეეხებოდა, აძლიერებდა შეგირდის შემოქმედებითს გზნებას.

სწორედ გორკიმ, ხაზს უსვამს ლეონიდ ლეონოვი, ლიტერატურული **სამსახურის** იდეა მეცხრამეტე საუკუნიდან გადმოიტანა ჩვენს მეოცე საუკუნეში. შემდეგ აქედან წარმოიშვა გარდაქმნილ სამამულო ეკონომიკაში მწერლის აქტიური ჩარევის მეთოდი, რომელმაც ასეთი როლი შეასრულა მატერიალური სოციალისტური ქმნადობის წლებში. გორკის, რომელიც უდიდესი იყო ამ მწერალთა რიგებში, უმცირესობასთან ერთად ესმოდა, რომ ლიტერატურული მეურნეობის სწორად გაძღოლისათვის, ლიტერატურულ ახალგაზრდობას შორის გამოუსწორებელი დასახიჩრების თავიდან აცილებისათვის, ყოველთვის საჭიროა ხელოვანის შემოქმედებითს კონსტიტუციასთან შეთანხმება.

ორატორი შემდეგ ამბობს, რომ გორკი სათუთად უდგებოდა ახალგაზრდა მწერალთა ინდივიდუალურ თავისებურებებს, რომ გორკი გენიალურად უხამებდა ერთმანეთს მაღალი ხელოვნების მოთხოვნებსა და თავისი ნაწარმოებების საზოგადოებრივ ქმედითობას. ამ ოსტატის შემოქმედებითი ანკეტა წამდაუწუმ უერთდება მისი ბობოქარი საუკუნის ბიოგრაფიას. მცირე ხარვეზების გამოკლებით იგი ემთხვევა რევოლუციის ტრასას, რომლითაც ელვისებური სისწრაფით უახლოვდებოდა თავის ცეცხლოვან მომავალს რუსეთი, დე დრომ მიუკერძოებლად განსაჯოს, ამ ორი ნაკადიდან რომელი უფრო ძლიერი იყო გორკში; ყოველ შემთხვევაში, მე მგონია, რომ სწორედ ორივე ნაკადის ჰარმონიულმა შეხამებამ განსაზღვრა გორკის სახელის აღმაფრენა...

მხოლოდ ოთხმოცდაცამეტ წელს გორკი ხვდება კოროლენკოს და ამის შემდეგ იწყება ჟამნითა და დავითნით ნასწავლისათვის ბუნებრივი შვიდწლიანი ლიტერატურული სინჯები და ცდები, საგაზეთო მუშაობასთან შეხამებული. მაგრამ უცებ მისი ადრეული მოთხრობების ტირაჟი იმ დროისათვის წარმოუდგენელ რიცხვს — ასი ათასს აღწევს, ხოლო ოცდახუთათასიანი — „მდაბიონი“ ორ კვირაში იყიდება. თანამედროვეთა გონებაზე თითქმის უსაზღვრო ბატონობის ამ პირველი განაცხადის კვალდაკვალ ჩნდება კლასიკური პიესა „ფსკერზე“, რომელმაც მსოფლიოს ყველა სცენა შემოიარა და დღესაც იძლევა ანშლაგებს. ოცდათორმეტი წლისა, იგი უკვე რუსული სიტყვიერების საპატიო აკადემიკოსია. ამასთან სკანდალი, რომელიც მოხდა წოდების შემდგომი გაუქმების გამო, მხოლოდ აორკეცებს მის პოპულარობას, მისი განმეორებითი დაპატიმრება ცხრა იანვრის შემდეგ კი იწვევს მთელი ევროპის პროტესტის ქარშხალს.

ოცდათვრამეტი წლისა იყო გორკი, როცა ტრიუმფით გავიდა საზღვარგარეთის ასპარეზზე — შეეცია, დანია, გერმანია, საიდანაც, აქვე უნდა ვთქვათ, საჯარო პოლიტიკურ დემარშს მოუწყობს მეფის მთავრობას... და ბოლოს, ყვითელი ეშმაკის ქვეყანა—ამერიკა, სადაც სამოცდაათი წლის მარკ ტვენი სათავეში ჩაუდგება სახელგანთქმული სტუმრისადმი მიძღვნილი საღამოს მომწყობ კომიტეტს, თუმცა ეს საღამოც არ გამართულა! ო, როგორ სწყურია გამაგრილებელი წვიმა რუსეთისა და მსოფლიოს გვალვიან დამსკდარ მიწას.

თითქმის ყოველ ადამიანს ახასიათებს ხანდაზმულობის ჟამს მწვავე სინანული, რომ ვერ შეძლო და ვერ შექმნა რაღაც უმნიშვნელოვანესი, რაც მისთვის იყო განკუთვნილი, — სინანული მწვავე და მტანჯველი და ამაო იმიტომ რომ მისი მიზეზია ოსტატობის სანუკვარ საიდუმლოებათა დაგვიანებულ დაუფლება; ყველაზე უკეთესად ეს სევდა ტიუტჩევმა გამოხატა. რამდენადაც ჩვენ შეგვეძლო დავკვირვებოდით შორიდან და ქვეყანა, გიგანტთა ეს გულგატეხილობა პორტრეტისა და ორიგინალის მოჩვენებითი არამსგავსება კი არა, არამედ ის ფასეულობაა, რომელსაც სიბერეში შევიცნობთ, ეს არის შეუსაბამობა, რომელიც ჩრდილს აყენებს ქმაყოფილების გრძნობას, თითქოს კეთილსინდისიერად ვასრულებდით ჩვენს მოვალეობასო.

რაც ხანი ემატებოდა, გორკის მრავალგზის — ხან მეგობრისადმი წერილში, ხან ახალგაზრდობის — ლიტერატურის დამკვრელთა თათბირზე და მთელ რიგ საუბრებში გამოუთქვამს განზრახვა, რომელიც არ განუხორციელებია, თავისი წიგნები გაეტარებინა თვითკრიტიკის ცეცხლში, წინასწარ გაეცხრილა ყოველივე, რაც მისი სიკვდილის შემდეგ მკაცრად უნდა გაცხრილოს დრომ. რატომღაც სიცოცხლის შუადღეს ვერაფრით ვერ ფიქრობ დაისზე!.. როცა ტოლსტოი ამბობდა, გოეთს ოცდათხუთმეტი ტომიდან სულ ორსამ ტომს დავტოვებდიო, უნდა ვიფიქროთ, რომ ამავე დროს გულისხმობდა საკუთარ, ოთხმოცდაათტომიან გადატვირთულ აღალს, რომელშიც თითქოსდა შებმულია მისი ძირითადი, მსუბუქი, ფრთაშესხმული ქმნილებანი... ასევე ბუნებრივი იყო, რომ გორკისაც თვალი გადაევლო განვლილი გზისთვის.

მაგრამ თვით გორკისაც რომ შეეძლოს, მოწონავე მეცნიერებათა მტკიცების საწინააღმდეგოდ, **იქედან** გადმოხედოს ჩვენს დღევანდელ საღამოს, ჩვენ უარვყოფდით მის შიშს, რომ საკმაო ყურადღება ვერ დაუთმო მთავარს, რაც მხატვრის ჭეშმარიტი დანიშნულებაა. ჩვენ ვეტყოდით, რომ გენიოსის სინანული განუხორციელებელის გამო პირდაპირ პროპორციულია მისი ნამოღვაწარის ოდენობისა.

ჩვენ ხმამაღლა შევაჯამებდით ყველაფერს, რაც მის შესახებ დაუწერია აღტაცებულ კრიტიკოსს: მისი აფორისტული აზროვნების სიღრმისა და გამჭრიახობის შესახებ, რომელსაც შეუძლია უაღრესად ზუსტი ეპითეტით, ინტონაციით, პაუზითაც კი გადმოსცეს შთაბეჭდილება. მაგრამ უწინარეს ყოვლისა ვახსენებდით დახვეწილ აღწერასა და დახასიათებებს, წყაროსავით ანკარა ენას, რომელიც ხიბლავდა არა მარტო რუსეთის განათლებულ ადამიანებს, არამედ ხალხის მასასაც, რომლისთვისაც ძირითადად ცდილობდა ეწერა. თანატოლთა და თანამოკალმეთა აღტაცების გარდა (ბევრი მათგანი მხოლოდ იმიტომ არ არის დაჩაგწყებული, რომ მოასწრეს და დარჩნენ გორკის შესახებ კომენტარებში) ჩვენ გავიხსენებდით მისი თანამედროვე დასავლელი კორიფეების — როლანისა და უელსის, ჰამსუნისა და ცვაიგის პატივისცემით აღსავსე გამონათქვამებს... ამიტომ არის, რომ იუბილარის დიდება იმ დაფნის ფოთლის რაოდენობით კი არ გაიზომება, რომელსაც სიკვდილის შემდეგ მის საფლავს აყრიან, არამედ იმ ღირსშესანიშნავი ფაქტით, რომ მოიგება თაობის ამდენი თანამემამულე მოვიდა აქ მისი დაბადების ასი წლისთავზე, რათა ჯეროვნად ეცათ პატივი გორკის ხსოვნისათვის და კიდევ ერთხელ ეგრძნოთ ამ ბრწყინვალე სახელის სურნელი.

შემდეგ ორატორმა დაახასიათა იმ დადებითი და უარყოფითი მაგალითების აღმზრდელობითი როლი, რომლებსაც ლიტერატურული ნაწარმოებები შეიცავენ, დამსწრეთ გაუზიარა თავისი ფიქრები გასული საუკუნის რუსული ლიტერატურის შესახებ.

მთელმა მსოფლიომ, თქვა ორატორმა, მდაბალად უნდა დაუკრას თავი ჩვენს ლიტერატურას, რომელმაც გორკიმდე საუკუნენახევრით ადრე განვლო უძნელესი გზა. შეხედეთ: ...რუსი პოეტი და ელოკვენციის პროფესორი ვასილ ტრედიაკოვსკი მოწყალე დედოფალს მიართმევს ღამით ნაცოდვილარ სილაბიკურ თხზულებას. ო, მხოლოდ ოთხ ფეხზე — მოელი გზა კარიდან ტახტამდე, ავბედითი მაგრამ ტრედიაკოვსკის სიკვდილიდან ოცდაერთი წლის შემდეგ მორიგი დედოფლის დროს, სხვა რუსი ლიტერატორი ალექსანდრე რადიშჩევი საჯაროდ გამოიტანს ყმა ხალხის გაჭირვებულ ცხოვრებას, ხოლო მისი მოქალაქეობრივი სიკვდილიდან ცხრა წლის შემდეგ იქვე დაიბადება დიდი პოეტი, რომელიც ლიტერატურულ შთამომავლებს დაუტოვებს ანდერძს. მე ვგულისხმობ, ჩემი აზრით, მთელი მეცხრამეტე საუკუნის უდიდეს ლექსს, რომლის ავტორია ალექსანდრე პუშკინი. აღელვებულად ეხმაურება ამ ლექსს საბედისწერო ორთაბრძოლის წინა დღეებში ლერმონტოვი, ეს ლექსი უყვარს ტოლსტოი და როგორც კი შემთხვევა მიეცემა, მას კითხულობს დოსტოევსკი. ეს ნაწარმოები, რომელიც გვაგრძნობინებს მტკიცე გადაწყვეტილებას, რაღაც უნდა დაუჯდეს, მოიხადოს ვალი ადამიანთა წინაშე, იმითაც საოცარია, რომ იგი დაწერა ოცდაექვსი წლის კაცმა.

ეს ლექსია **„წინასწარმეტყველი“**, რაც პოეტის ლათინური ანალოგია. ლექსში თანმიმდევრულად მოცემულია პოეტური ზიარების მწვავე პროცედურა. გამორიცხული არ არის, რომ მომავალმა ლიტერატურულმა დიდებამ გაუელვა ალექსი პუშკოვს თვალწინ, როცა ეს ლექსი წაიკითხა. იქნებ ტკივილით წამოიყვირა კიდევაც მეთხუთმეტე სტრიქონზე, სადაც ნათქვამია:

...ბაგეს მიეკრა იგი, ძლიერი
და ამომგლიჯა მან მე ცბიერი,
უქმად მეტყველი, ცოდვილი ენა,
და საქენჯნელი ბრძენი გველისა,
ენა შთამიდგა, ნაცვლად ძველისა.

სიტყვის დასასრულ ლეონიდ ლეონოვმა თქვა:

— ოდესმე კიდევ დადგება, უკვე უჩვენოდ, მორიგ საუკუნეში, ზუსტად ასეთივე სარამო. სხვები, რომლებიც ჯერ არ დაბადებულან, დაიკავებენ თქვენს ადგილებს ამ დარბაზში, მაგრამ რაც უნდა კარგი იყოს მათი დრო, შეუძლებელია, რომ ზოგჯერ არ მოგვიგონონ ჩვენ, რომლებმაც მათ, ხვალინდელებს, შევწირეთ ამდენი სიცოცხლე, ამდენი შთაგონება: შევწირეთ ჩვენი თავი! ზედმეტად თავს ნუ დავიიმედებთ: საკუთარი გამოცდილებით ვიცით, თუ რამდენად არ არის საკადებულო შთამომავალთათვის პაპათა კერპები და მიდრეკილებანი. მაგრამ ყოველთვის, როცა თვალს გადაავლებენ ჩვენს საუკუნეს, მისი დიადი ბრძოლების თითქმის ჩამქრალ ხანძარს, ეპოქალურ კოკონებს აოთქმული ქვეყნისაკენ მიმავალ გზაზე, ისინი აღმოდებული ცის ფონზე სხვა გოლიათურ აჩრდილებს შორის გაარჩევენ მაქსიმ გორკის დამახასიათებელ ოდნავ მოხრილ ფიგურას... განუმეორებელი, ოდნავ ირონიული ღიმილით იგი თვალს გააყოლებს თაობებს, რომლებიც მიდიან სულ უფრო წინ, სულ უფრო შორს, თაობებს, რომლებიც ესოდენ სწამდა ამ ტრიბუნს, პოეტს, მეამბოხეს, ადამიანთა მამასა და დამრიგებელს.

დარბაზში შეკრებილნი ტაშით აჯილდოებენ გორკისადმი მიძღვნილ სიტყვის ავტორს. და აი უკვე ახალი გამოსვლები, ახალი ამაღელვებელი სიტყვები რევოლუციის მაცნეზე ჟაისმის კრემლის ყრილობათა სასახლის თაღებქვეშ.

სიტყვა ეძლევა **ლეონიდ სობოლევს:**

— ადამიანი, რომელიც კლასობრივი, კასტური, მეშჩანური და კერძო მესაკუთრული საზოგადოების პირობებში, თვითმპყრობელობის უმკაცრეს ვითარებაში გამოვიდა ხალხის წიაღიდან და საყოველთაო სახალხო და მსოფლიო აღიარება მოიპოვა. ლიტერატორის გიგანტური თავისთავადი ნიჭი, საოცარი უნარი ადამიანთა სულსა და გონებაში ჩაწვდომისა და — ამავე დროს — ასეთივე საოცარი ენერგიული უნარი ორგანიზატორის შემოქმედებითი მოქმედებისა...

აი რა იყო ალექსი მაქსიმეს-ძე გორკი.

ორატორი აღნიშნავს, რომ ა. მ. გორკიმ მრავალი საფუძვლები ჩაუყარა ახალგაზრდა საბჭოთა სახელმწიფოს მომავალ კულტურულ ძლიერებას, იყო სსრ კავშირის მწერალთა კავშირის სულისჩამდგმელი და დამაარსებელი, პირველმა ამცნო სამყაროს ის, რითაც საბჭოთა ლიტერატურა განსხვავდება წარსულისა და თანამედროვეობის ყველა ლიტერატურისაგან: გააცნო მისი მრავალერიანობა, მისი ინტერნაციონალური ძლიერება, ტრადიციებისა, ფორმებისა და ენების მრავალფეროვნება, ამასთანავე მთავარი იდეის ერთიანობა.

და მანვე განსჯვრიტა, როგორ შეარყევდა ჩვენს ძველ დედამიწას ფაშიზმის მხეცური ფილოსოფია და პლანეტის კულტურულ ელიტას მისცა პირდაპირი და პატიოსანი შეკითხვა: „ვისთან ხართ თქვენ, კულტურის ოსტატებო?“

ლ. სობოლევმა თქვა, რომ განხორციელდა გორკის ოცნება საბჭოთა წოდებიდან, ხალხთა მეგობრობა, და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ კაპიტალისტურ სამყაროში რა სობრივი სხვაობა ჯერ კიდევ შეურაცხყოფს ადამიანის ღირსებას. პლანეტაზე კვლავ არსებობენ დისკრიმინირებული ერები და ტომები, არიული ფაშიზმის წყეული ნაჩრენები — სუფთა და ჭუჭყიანი რასები. წარმოებს ძალადური ომები. საბერძნეთის სამხედრო მმართველები საყურობილეებში ყრიან მუშებსაც, გლეხებსაც, ინტელიგენციასაც. ისრაელი აგრესორები კვლავ ხოცავენ არაბებს.

საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტურ სახელმწიფოთა ხალხები, თქვა დასასრულ ლეონიდ სობოლევმა, მტკიცედ დგანან ხალხთა მშვიდობისა და მეგობრობის სადარაჯოზე, თავისუფლებისა და პროგრესის სადარაჯოზე. ამაზე ოცნებობდა, ამისთვის იბრძოდა ალექსი მაქსიმეს ძე გორკი, — დაე მარად წმინდა იყოს მისი სახელი ყველასთვის, ვისაც აქვს საპატიო უფლება ადამიანი უწოდოს თავის თავს!

ტრიბუნაზეა **მიკოლა ბაჟანი.**

—განუყრელად, განუყოფლად მთელი თავისი მძლავრი სულით არის შერწყმული დიდი მწერალი თავის დიდ ხალხთან, — ასე დაიწყო მან თავისი სიტყვა.

გორკი, რომელიც ხარბად ეწაფებოდა ცხოვრებას, მთელ მის მრავალფეროვნებას, მთელ მის დაუშრეტელ სიახლეს, განსაკუთრებით ყურადღებით, ღრმად და მომთხოვნელობით აკვირდებოდა მშობლიური რუსეთის ცხოვრებას. იგი წერდა: ...„მე ვხედავ რუს ხალხს... უაღრესად, ფანტასტურად ნიჭიერს, თავისებურს...“ და წინასწარმეტყველებდა, რომ „ეს საოცარი ხალხი“ იცხოვრებს ზღაპრულად გმირული ცხოვრებით და ბევრს ასწავლის ამ დაღლილ, დანაშაულისაგან შეშლილ მსოფლიოს.

უკრაინელთათვის, ხაზგასმით აღნიშნა ორატორმა, გორკის სახელი მშობლიური სახელია, მისი სიტყვა — მშობლიური სიტყვა. თავისი ლიტერატურული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობის პირველი დღეებიდანვე გორკი დაკავშირებული იყო უკრაინასთან, წერდა მის შესახებ, მისი ადამიანების შესახებ, იცავდა მათს სოციალურ და ეროვნულ უფლებებს, იბრძოდა მათი კულტურის, ენის, ლიტერატურის თავისუფლებისათვის.

გორკი არა მარტო ჩვენი სიამაყე და ძლიერება, ჩვენი საყრდენიაა. გორკი ეკუთვნის მთელ მოწინავე კაცობრიობას, მაგრამ იგი უწინარეს ყოვლისა რუსეთის დიდი შვილია, იგი უწინარეს ყოვლისა ჩვენი სამშობლოს შვილია, იგი უწინარეს ყოვლისა ჩვენთვის, საბჭოთა ხალხების შვილებისათვის არის ახლობელი და ძვირფასი.

— ჩვენ ვამაყობთ იმით, რომ ჩვენმა ქალაქმა მისცა მსოფლიოს უდიდესი პროლეტარული მწერალი, — თქვა გორკის ქარხანა „კრასნოე სორმოვოს“ ელექტროშემდუღებელთა ბრიგადირმა **ვიაჩესლავ პაიშჩიკოვმა.** — ჩვენს მიწაზე აიდგა ფეხი ალიოშა პეშკოვმა, იქ გაატარა უსიხარულო ბავშვობა, განიცადა დამცირება, როცა იძულებული იყო საშოვარზე ევლო.

მე, სორმოველს, განსაკუთრებით მახარებს, რომ ალექსი მაქსიმეს ძე მჭიდროდ იყო დაკავშირებული ჩვენი ქარხნის მუშებთან, რომ მათი რევოლუციური ბრძოლა აისახა უკვდავ მოთხრობაში „დედა“.

1928 წლის ზაფხულში გორკი გამოვიდა სორმოველთა მიტინგზე და აღტაცებით ილაპარაკა ჩვენი შრომითი წარმატებების სიდიადეზე. მან თქვა, რომ ჩვენი პარტია ბრძენია, რომ ის არის ჩვენი ტვინი, ჩვენი ძალა, ჩვენი ერთადერთი ნამდვილი ბელადი.

ახლა ალექსი მაქსიმეს-ძის მშობლიური ქალაქი საბჭოთა კავშირის ერთ-ერთი უდიდესი სამრეწველო და კულტურული ცენტრია.

ჩვენ, სორმოველები, ვამაყობთ ჩვენი ქარხნის რევოლუციური წარსულით, ვამაყობთ მისი შრომითი დიდებით, ვამრავლებთ მას.

გამოდის **ნიკოლოზ ტიხონოვი:**

ახლა, როცა საბჭოთა კავშირი კაცობრიობის მთელ პროგრესულ ძალებს, მსოფლიოს ყველა პატიოსან ადამიანს აერთიანებს მშვიდობისა და დემოკრატიისათვის, უგუნური იმპერიალისტების წინააღმდეგ ბრძოლაში, ამბობს იგი, მაქსიმ გორკის მგზნებარე სიტყვა კვლავ მძლავრად ჟღერს, რისხვასავით თავს ატყდება მსოფლიო ბატონობის ახალ პრეტენდენტებს!

ასრულებენ რა გორკის ანდერძს, საბჭოთა ადამიანები დაუცხრომლად იბრძვიან იმ ჰუმანიზმის დროშით, რომელიც მან თავის დროზე აღმართა და მტკიცედ გაატარა მთელ თავის ცხოვრებაში.

მაქსიმ გორკი იყო კაცობრიობის სახელოვანი მომავლის მაუწყებელი, მომავალ რევოლუციურ ქარიშხალთა პიეტი, პიეტი, რომელმაც უმღერა მსოფლიოში ახალი ადამიანის, სოციალისტური სამყაროს მშენებლის მოსვლას.

გორკის შემოქმედებით გამოცდილებას, გორკის ტრადიციებს, როგორც საბჭოთა ლიტერატურისა და ხელოვნების ფუძემდებელ პრინციპებს უძღვნის სიტყვას ჩინგიზ აიტმატოვი.

თანამედროვე პროფესიული ლიტერატურების წარმოშობა შუა აზიასა და ყაზახეთში, აღნიშნავს **ჩინგიზ აიტმატოვი,** იყო უჩვეულო კულტურული და სოციალური პროგრესის აქტი. და ეს ბედნიერება იყო ჩვენთვის, რომ ჩვენი პირველი მწერლები, რომლებსაც ხალხთა ცხოვრებაში მომხდარი ცვლილებები უნდა შეეცნოთ არა მარტო პოლიტიკურად, არამედ მხატვრულად, შემოქმედების გზის დასაწყისშივე შეხვდნენ გორკის.

—ჩვენი ქვეყნის თითქმის ყველა თეატრსა და საზღვარგარეთ, — თქვა სსრ კავშირის სახალხო არტისტმა **ალა კონსტანტინეს ასულმა ტარასოვამ,** — იდგმება გორკის პიესები. როგორ გვინდა, რომ ჩვენი ქვეყნის თეატრების სცენებზე ყოველთვის იდგმებოდეს ეს პიესები! ამ პიესებს უნდა იცნობდეს და უნდა ნახოს ყველა თაობამ, რომლებიც ერთმანეთს ცვლიან.

სიტყვას ამბობს **ყაისინ ყულიევი.**

ორატორი ამბობს, რომ გორკის უყვარდა კავკასია და ესმოდა მისი. კავკასიაში, რომელსაც ესოდენ დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა დიდი რუსი პოეტებისათვის, დაიბეჭდა გორკის პირველი მოთხრობა. იგი სიკვდილამდე თვალს ადევნებდა კავკასიელ ხალხთა ლიტერატურის ზრდას, ხარობდა კავკასიელი მწერლების წარმატებებით.

ალექსი სურკოვმა, რომელიც კრემლის ყრილობათა სასახლის ტრიბუნაზე გამოვიდა, აღნიშნა, რომ მაქსიმ გორკიმ უდიდესი როლი შეასრულა მრავალეროვანი საბჭოთა ლიტერატურის ჩამოყალიბებაში, რომ სიცოცხლის უკანასკნელ წუთამდე მას არ განელებია მხურვალე ინტერესი თითოეული ახალი წიგნისადმი, თითოეული ახალი ხელნაწერისადმი, ლიტერატურაში ყოველი ახალი სახელისადმი.

გულუხვმა ადამიანმა, რომელსაც უანგაროდ სწამდა ხალხისა და მათი მომავლისა, მემკვიდრეობად დაგვიტოვა ჩვენ და ლიტერატურაში მომავალ ახალგაზრდობას, თავისი შესანიშნავი თვისება — სიხარულით მოჰკიდებოდა ყოველივე ახალსა და ნათელს, ჰყვარებოდა ლიტერატურა და სიხარულით აღექვა მისი ზრდა, რადგან მტკიცედ სწამდა, რომ „ჩვენი რუსეთი ყველაზე მხიარული წერტილია ქვეყნიერებაზე“.

სხდომაზე გამოვიდნენ აგრეთვე მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს წევრი პაკისტანელი პოეტი **ფაიზ ა‌ჰმად ფაიზი,** ბულგარეთის მწერალთა კავშირის თავმჯდომარე **გიორგი ჯაგაროვი.**

(საკდესი).

სკკპ ცენტრალურ კომიტეტსა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოში

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭომ შექმნეს მთავრობის კომისია სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავის, საბჭოთა კავშირის გმირის, პოლკოვნიკ ი. ა. გაგარინისა და საბჭოთა კავშირის გმირის, ინჟინერ-პოლკოვნიკ ვ. ს. სერიოგინის დაღუპვის გარემოებათა გამოსარკვევად.

სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავის, საბჭოთა კავშირის გმირის პოლკოვნიკ ი. ა. გაგარინისა და საბჭოთა კავშირის გმირის ინჟინერ-პოლკოვნიკ ვ. ს. სერიოგინის დაღუპვის გარემოებათა გამომრკვევი მთავრობის კომისიისაგან

27 მარტს დღისით სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავი პოლკოვნიკი ი. ა. გაგარინი ინსტრუქტორთან, პირველი კლასის გამომცდელ მფრინავ ვ. ს. სერიოგინთან ერთად მორიგი დავალების შესასრულებლად გაფრინდა მოსკოვი — ახლო აეროდრომიდან ორადგილიანი რეაქტიული სასწავლო-საწვრთნელი თვითმფრინავით პილოტირების ტექნიკის დასახვწად.

ფრენის ზონაში სასწავლო დავალების დამთავრების შემდეგ, თავის აეროდრომზე დაბრუნებისას თვითმფრინავმა კატასტროფა განიცადა ვლადიმირის ოლქის კირჟაჩსკის რაიონის სოფელ ნოვოსელკოვოს მახლობლად. კატასტროფის შედეგად დაიღუპნენ სსრ კავშირის კოსმონავტი მფრინავი პოლკოვნიკი ი. ა. გაგარინი და ინჟინერ-პოლკოვნიკი ვ. ს. სერიოგინი.

კატასტროფის მიზეზებს ადგილზე არკვევს მთავრობის კომისია ავიაციის თვალსაჩინო სპეციალისტების მონაწილეობით.

სამგლოვიარო მიტინგი

კოსმონავტის მშობლიურ სოფელში

გზატსკი (სმოლენსკის ოლქი), 28 მარტი. (საკდესის კორ.). ვარსკვლავეთის გზების პირველაღმომჩენის ტრაგიკულმა სიკვდილმა მის თანასოფლელთა — გუატსკის რაიონის სოფელ კლუშინოს მცხოვრებთა დიდი გულისტკივილი გამოიწვია. დღეს საღამოს კულტურის სახლის წინ, მოედანზე ვაიმართა ი. ა. გაგარინის სახელობის საბჭოთა მეურნეობის მიწათმოქმედთა და ინტელიგენციის მიტინგი.

ტრიბუნაზეა ტრაქტორისტი ი. ზერნოვი, რომელიც იური ალექსის ძესთან ერთად სწავლობდა სკოლაში:

— ძნელი დასაჯერებელია, რომ აღარ არის ჩვენი იურა, რომლითაც ასე ვამაყობდით. მთელი მსოფლიო მას იცნობს, როგორც კოსმონავტ № 1. ჩვენ მას ბავშვობიდანვე ვიცნობთ როგორც გულისხმიერ ამხანაგს და მეგობარს. ამ სიმწრის ჟამს მხოლოდ ის გვანუგეშებს, რომ იური ალექსის ძე გაგარინის გმირობამ სახელი მოუხვეჭა ჩვენს სამშობლოს. დიახ, ეს იყო ამაყი შევარდენი და დიდი პატიროტი.

მიტინგზე გამოსულმა ორატორებმა დიდი სამძიმარი გამოუცხადეს კოსმონავტის დედ-მამას — ანა ტიმოფეს ასულ და ალექსი ივანეს ძე გაგარინებს.

ღრმა მწუხარების გრძნობით

ბუდაპეშტი. დიდი მწუხარების გრძნობით შეხვდნენ უნგრელი მშრომელები ცნობას ი. ა. გაგარინისა და ვ. ს. სერიოგინის ტრაგიკულად დაღუპვის შესახებ.

ცნობამ მსოფლიოში კოსმოსის პირველი დამპყრობის უდროოდ დაღუპვის შესახებ შემაძრწუნა მე და ყველა ჩემი ამხანაგი, უთხრა საკდესის კორესპონდენტს სახელმწიფო კრების ერთ-ერთმა უხუცესმა დეპუტატმა იგნაც პიოკერმა. ჩვენი ქვეყნის მშრომელებს ეარგად ახსოვდ კოსმოსის გმირთან შეხვედრები. გვახსოვს მისი მომხიბვლელობა და თავმდაბლობა, არ შევცდები, თუ ვიტყვი, რომ მსოფლიოში თითქმის არ ყოფილ ისეთი ადამიანი, რომელიც ყველგან ასეთი პოპულარობითა და ჟოლწრფელი სიმპათიებით სარგებლობდა, როგორც იური გაგარინი.

ბერლინი. ადნის სააგენტომ გადაცა ცნობა, რომელშიც დაწვრილებით ასახავს საბჭოთა კოსმონავტის ცხოვრების გზას. ცნობაში ხაზგასმულია, რომ კოსმოსურ სივრცეში თავისი პირველი გაფრენის შემდეგ იური გაგარ

საერთაშორისო ცხოვრება

მსოფლიოს დოკუმენტთა საგენტოები გვაცნობებენ

მსოფლიოს საზოგადოებრიობა ბრალს სდებს

ძლიერდება ანტიამერიკული განწყობილება

ჟელსინკი. გაზეთი „პიკანიან სანომატი“ მოუწოდებს, რომ გაძლიერდეს საერთაშორისო ზეგავლენა ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობაზე, რათა აიძულონ შეწყვიტოს ვიეტნამის ომი. გაზეთი მოითხოვს, რომ ფინეთში მოიწვიონ ჩრდილოეთის ქვეყნების საგარეო საქმეთა მინისტრების თათბირი ვიეტნამის საკითხის განსახილველად.

ბრიუსელი. „ბელგიის ინტელიგენცია მოითხოვს, რომ ბელგიის მთავრობამ ოფიციალურად დაგმოს ამერიკის სავიეტნამო პოლიტიკა“ — ამ მოთხოვნას შეიცავს კულტურის მოღვაწეთა ღია წერილი პოლიტიკურ პარტიათა ხელმძღვანელებისადმი, რომელიც გამოქვეყნდა ბელგიის კომუნისტური პარტიის საინფორმაციო ბიულეტენში. ბიულეტენმა გამოაქვეყნა ბელგიის კომპარტიის თავმჯდომარის პასუხი ბელგიის ინტელიგენციის მოწოდებაზე. ბელგიის კომპარტიის თავმჯდომარე ბელგიის კომუნისტთა სახელით აცხადებს, რომ სავსებით უჭერს მხარს და სოლიდარულია ვიეტნამელი ხალხის სამართლიან საქმესთან.

ნიუ-იორკი. გაზეთი „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ კოპენჰაგენიდან მიღებულ კორესპონდენციაში აღნიშნავს, რომ ვიეტნამის ომთან დაკავშირებით საანდინავიაში ძლიერდება ანტიამერიკული განწყობილება. ამერიკელი ისე ვერ გამოჩნდება ნორვეგიაში, დანიასა თუ შვეიცარიაში, რომ არ გაიგონოს კრიტიკული სიტყვა ამერიკის შეერთებულ შტატებზე ვიეტნამის ომის გამო. „შეიქმნა საფრთხე, რომ მთელი თაობა განეწყობა ამერიკის წინააღმდეგ ვიეტნამის ომის გამო“, — განუცხადა ამ გაზეთის კორესპონდენტს სტოკჰოლმში მომუშავე ამერიკელმა დიპლომატმა.

ჰავანა. „იანკებო გაეთრიეთ ვიეტნამიდან!“, „დაუყოვნებლივ შეწყვიტეთ ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის ქალაქებისა და სოფლების ბარბაროსული დაბომბვა!“—ასეთი ლოზუნგებით გაიმართა მიტინგი მექსიკის დედაქალაქში, რომელიც მოაწყვეს უმაღლეს სასწავლებელთა სტუდენტებმა, გვატყობინებს პრესა ლატინას საგენტოს მეხიკელი კორესპონდენტი.

ნიუ-იორკი. ამერიკის შეერთებული შტატების მმართველი დემოკრატიული პარტიის თვალსაჩინო მოღვაწემ, ილინოისის შტატის გენერალურმა პროკურორმა უ. კლარკმა გამოთქვა „სერიოზული შეშფოთება“ იმ კურსის გამო, რომელსაც ვაშინგტონი ახორციელებს სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში, და მისი გადასინჯვა მოითხოვა. მან განაცხადა, ასევეთვე აზრის არიან პოლიტიკური მოღვაწენი და ვიეტნამის ომის მონაწილენი, რომლებსაც ვესაუბრეთ.

სენატორმა რობერტ კენედიმ კვლავ მოითხოვა ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის დაბომბვის შეწყვეტა, რათა შეიქმნას შესაძლებლობა მოლაპარაკებისათვის ვიეტნამის ომის შეწყვეტის შესახებ. ვაშინგტონის შტატის უნივერსიტეტის სტუდენტები, რომელთა წინაშე გამოვიდა სენატორი, ამ განცხადებას მჭუხარე ტაშით შეხვდნენ. კენედიმ განაცხადა, ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა უნდა ცნოს სამხრეთ ვიეტნამის განთავისუფლების ეროვნული ფრონტის უფლება „სრული მონაწილეობა მიიღოს“ სამხრეთ ვიეტნამის პოლიტიკურ ცხოვრებაშიო. (საკდესი).

ბელგიის ლენტიდან

● მექსიკა

საბჭოთა მსახიობთა წარმატება

მეხიკო, 28 მარტი. (საკდესი). აქ დიდი წარმატებით დამთავრდა საბჭოთა ხელოვნების წარმომადგენელთა — სსრ კავშირის სახალხო არტისტის **გოარ გასპარიანის**, საქართველოს სსრ სახალხო არტისტის **მარინე იაშვილისა** და რუსეთის სფსრ დამსახურებული არტისტის **ევგენი მალინინის** გასტროლები.

მათმა შესანიშნავმა ოსტატობამ მოაჯადოვა ქალაქების მეხიკოს, გვადალახარის, მონტერეისა და ჩიუაუის მსმენელები, სადაც ჩვენი მსახიობები სამი კვირის მანძილზე გამოდიოდნენ.

საბჭოთა მსახიობები განაგრძობენ გასტროლებს ვენესუელაში.

● იორდანია

ისრაელმა მხეცობა

კაირო, 28 მარტი. (საკდესი). ისრაელის ჯარებმა კარამის რაიონში იორდანიის წინააღმდეგ უკანასკნელი აგრესიის დროს ტყვედ იგდეს და თან წაიყვანეს 300 იორდანელი, წერს გაზეთი „ალ-აჰრამი“, რომელიც იმოწმებს სარწმუნო წყაროებს. ტყვედ ჩაგდებულ იორდანელთა უმრავლესობა საბოქალაქო პირებია. ბევრი ტყვის ბედი გაურკვეველია.

იორდანელთა ჯგუფი 16. დან 20-კაცამდე, განაგრძობს „ალ-აჰრამი“, დაკითხვის შემდეგ დახვრიტეს.

ბოლივიის ტემპი

ნიუ-იორკი, 28 მარტი. (საკდესი). საბჭოთა კავშირისა და სოციალისტური ბანაკის სხვა ქვეყნების ეკონომიური განვითარების ტემპი 1967 წელს კვლავ ძალიან მაღალი იყო, ნათქვამია „1967 წლის ევროპის ეკონომიური განვითარების მიმოხილვაში“, რომელიც მოამზადა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიურმა კომისიამ. გუშინ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბ-ბინაში გაავრცელეს ამ მიმოხილვის ამონაწერები. მიმოხილვაში აგრეთვე აღნიშნულია, რომ ევროპის ყველა სოციალისტური ქვეყნის ეროვნული შემოსავლის ზრდის ტემპი მნიშვნელოვნად აღემატებოდა მათი განვითარების გეგმაში დასახულ საკონტროლო ციფრებს.

ვენესუელის კომპარტიის მოწოდება

კარაკასი, 28 მარტი. (საკდესი). ვენესუელის კომუნისტური პარტია მხარს უჭერს საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის ერთობას, ყველა პარტიის ძმურ ურთიერთობას თანასწორობისა და თითოეული პარტიის ავტონომიის საფუძველზე, — ნათქვამია ვენესუელის კომპარტიის განცხადებაში, რომელიც გამოსაქვეყნებლად გადასცა პრესას ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მოვალეობის შემსრულებელმა პომპეიო მარკესმა.

განცხადებაში ხაზგასმულია, რომ კომპარტია გმობს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიას ვიეტნამში და კვლავ სოლიდარობას უცხადებს გმირ ვიეტნამელ ხალხს, რომელიც იბრძვის თავისუფლებისა და თავისი ბედის გამგებლობის უფლებისათვის.

კომპარტიამ მოუწოდა ყველა ვენესუელელს აქტიური მონაწილეობა მიიღონ პრეზიდენტის არჩევნებში, რომელიც მომდინარე წლის დამლევს გაიმართება, და დაამარცხონ რეაქციის წარმომადგენლები. იგი მოუწოდებს ქვეყნის პროგრესულ ძალებსა და პროფკავშირებს ერთად იმოქმედონ, იბრძოლონ ეროვნული ინტერესებისა და შრომელთა ცხოვრებისა და შრომის უკეთესი პირობების უფლების დასაცავად.

კვლავ მოითხოვენ გადასახადების გაზრდას

ვაშინგტონი, 28 მარტი. (საკდესი). ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ლ. ჯონსონმა კვლავ მოუწოდა კონგრესს რაც შეიძლება მალე გაადიდოს გადასახადები.

სპეციალურ პროკლამაციაში, რომელიც აცხადებს, რომ 19 მაისიდან ამერიკის შეერთებულ შტატებში ეწყობა „საერთაშორისო ვაჭრობის კვირეული“, პრეზიდენტმა ხაზი გაუსვა, რომ გადასახადების გაზრდა „ხელს შეუწყობს ინფლაციის შეჩერებას“ ქვეყნის შიგნით და კონკურენციის უნარის გაძლიერებას მსოფლიო ბაზრებზე.

ლ. ჯონსონმა აღიარა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატების საგადამხდელო ბალანსში „საშიში დეფიციტია“. პრეზიდენტის თქმით, ამის მიზეზი უმთავრესად ის არის, რომ უკანასკნელ წლებში ამერიკული დოლარის გატანა საზღვარგარეთ მნიშვნელოვნად აღემატებოდა შემოტანას. ჯონსონმა განაცხადა, რომ ასეთი დეფიციტი. თუ დარჩება, ეს კიდევ უფრო სერიოზულად შეარყევს დოლარის პოზიციებს საზღვარგარეთ.

□ □

ინდონეზიის ახალი პრეზიდენტი

ნიუ-იორკი, 27 მარტი. (საკდესი). ინდონეზიის დროებითმა სახალხო საკონსულტაციო კონგრესმა, რომელმაც მუშაობა დაიწყო 21 მარტს, დღეს მიიღო გადაწყვეტილება ინდონეზიის რესპუბლიკის პრეზიდენტად ხუთი წლის ვადით დანიშნოს გენერალი სუხარტო.

როგორც ასოშიეიტედ პრესს ჯაკარტელი კორესპონდენტი გვატყობინებს, დღეს საღამოს ოფიციალურ ვითარებაში სუხარტო დაიკავებს რესპუბლიკის პრეზიდენტის პოსტს.

ინდონეზიის პრეზიდენტის მოვალეობას სუხარტო ასრულებდა 1967 წლის თებერვლიდან.

ხელს აფარებენ ნეონაცისტებს

დასავლეთ ბერლინი, 27 მარტი. (საკდესი). როგორც ადგილობრივი გაზეთები იუწყებიან, დასავლეთ ბერლინის სენატმა თავის სხდომაზე გადწყვიტა შეუფერხებლად მისცეს ნება ნეონაცისტურ ნაციონალ-დემოკრატიულ პარტიის ადგილობრივ ორგანიზაციებს თავიანთი მიტინგები და კრებები მოაწყონ საქალაქო და საზოგადოებრივ შენობებში.

ეს გადაწყვეტილება კვლავ ცხადყოფს, რომ დასავლეთ ბერლინის ხელისუფალნი ხელს აფარებენ ნეონაცისტურ ნაციონალ-დემოკრატიულ პარტიას, რომელიც აკტიურებს საქმიანობას დასავლეთ ბერლინში.

ბოლოდ ფაქტები

△ **ბერლინი.** აქ დამთავრდა ფილოსოფოს-მარქსისტთა კონგრესი, რომელიც მიეძღვნა კარლ მარქსის დაბადების 150 წლისთავს.

კონგრესზე გამოვიდნენ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, უნგრეთის, რუმინეთის, სსრ კავშირის, მონღოლეთისა და ჩეხოსლოვაკიის მეცნიერი ფილოსოფოსები.

△ **ბუქარესტი. 28 მარტს რუმინეთის დედაქალაქში რუმინეთ-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის სახლში გაიმართა მაქსიმ გორკის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრება.**

მოხსენება პროლეტარული მწერლის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ გააკეთა უხუცესმა რუმინელმა მწერალმა, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა დემოსთენე ბოტეზმა.

△ **ფხენიანი. კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის ეროვნული თავდაცვის სამინისტრომ გამოაცხადა, რომ მოსპეს რამდენიმე ათეული ამერიკელი ჯაშუში, რომლებიც შეგზავნეს კორეის სახალხო არმიის საგუშაგოს განლაგების რაიონში დაახლოებით 8 კილომეტრზე სოამრის აღმოსავლეთით.**

ინდიელები გადაშენების გზაზე

გაზეთ „ჟორნალ დო ბრაზილის“ ფურცლებზე

რიო-დე-ჟანეირო, 27 მარტი. (საკდესი). ბრაზილიის ინდიელი მოსახლეობა კოლონიზაციის პერიოდის 2 მილიონიდან 80 ათასამდე შემცირდა მასობრივი ულეტის შედეგად, წერს ბრაზილიური გაზეთი „ჟორნალ დო ბრაზილი“.

ბრაზილიის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გამოაქვეყნა მოხსენება ინდიელთა მდგომარეობის შესახებ. მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ ამ ბოლო დროს ამოწყვეტეს პაჩატის ინდიელთა ორი ტომი ბაიის შტატში, ტომი „გრძელი ლენტები“ მდინარე ამაზონის აუზში. თანაც ქვეყნის მკვიდრი მოსახლეობის მასობრივ ულეტაში ინდიელთა დაცვის დეპარტამენტის 134 მოსამსახურის ხელი ერია. მაგრამ დღემდე სამინისტრო უარს ამბობს დასახელოს ძირითადი დამნაშავენი, რომლებიც ინდიელთა ხოცვაში მონაწილეობდნენ. უფრო მეტიც, აღნიშნავს „ჟორნალ დო ბრაზილი“, მინისტრი ალბუკერკე „მგონი საქმის მიჩქმალვას ცდილობს“.

გაზეთი წერს, რომ ინდიელთა გაძლეტისათვის ბრალი ედება არა მარტო დეპარტამენტის ყოფილ დირექტორს მაიორ ლუის ვინიას ნეტესს, „არამედ ბევრ სხვა სამხედრო პირსაც, მათ შორის ყოფილ გუბერნატორსა და ყოფილ მინისტრს. მაიორმა ვინიასმა ისარგებლა ხელისუფალთა ზოზინით და უკვე მიიმალა. ასევე მოიქცევიან დანარჩენი დამნაშავენიც.

„ჟორნალ დო ბრაზილი“ აღნიშნავს ბრაზილიელ ინდიელთა ცხოვრების მძიმე პირობებს. გაზეთი წერს, რომ მემამულეები ჟორდაო და ლეანდრო აირეს დე ალმეიდა ტაბატინგის რაიონში მასხრად იგდებენ 600 ინდიელს. მონებად აქციეს ისინი. მათ საკუთარი პოლიცია შექმნეს და ბორკილს აბამენ ურჩებს, სცემენ მათ, შიშველით კლავენ, აუპატიურებენ ქალიშვილებსა და ქალებს. და ყოველივე ეს დაუსჯელი რჩება.

ამავე დროს ინდიელებს აკაბალებენ ეკონომიურად, წერს გაზეთი. მემამულე ინდიელებს ღღეურ მუშაობისათვის ნახევარ კრუზეიროს უხდის, ერთ კვერ სპპოსკი სამ ახალ კრუზეიროდ აძლევს. ამის შედეგად ინდიელები გადაუხდელ ვალებში ვარდებიან. იმათ, ვინც ცდილობს თავი დაღწიოს ამ ჯოჯოხეთს, იჭერენ და სასტიკად სჯიან. ინდიელებს საზიზღრად კვებავენ. მათ არავინ არ მკურნალობს. ამიტომ ინდიელთა შორის მძვინვარებს სხვადასხვა ავადმყოფობანი, მათ შორის კეთი.

ინგლისი ჩეხოსლოვაკიის ომის ბრალდებულ

ლონდონი, 27 მარტი. (საკდესი). ინგლისის ფეოდალური მთავრობის ჯარები, რომლებმაც ორი დღის წინათ ხელთ იგდეს ქალაქი ეკეტი, სანაესდგურო ქალაქ ოპობოსაკენ მიიწევენ. ეს ქალაქი მდებარეობს ზღვის სანაპიროზე, 65 კილომეტრზე პორტ-ჰარკორტიდან, რომელიც ფედერაციიდან გასული აღმოსავლეთ ნიგერიის მთავარი ინდუსტრიული ცენტრი და უმნიშვნელო დასაყრდენია.

ნიგერიის ომბები

ლონდონი, 27 მარტი. (საკდესი). ნიგერიის ფედერალური მთავრობის ჯარები, რომლებმაც ორი დღის წინათ ხელთ იგდეს ქალაქი ეკეტი, სანაესდგურო ქალაქ ოპობოსაკენ მიიწევენ. ეს ქალაქი მდებარეობს ზღვის სანაპიროზე, 65 კილომეტრზე პორტ-ჰარკორტიდან, რომელიც ფედერაციიდან გასული აღმოსავლეთ ნიგერიის მთავარი ინდუსტრიული ცენტრი და უმნიშვნელო დასაყრდენია.

ა. დუბჩეკის ინტერვიუ

პრაღა, 27 მარტი. (საკდესი). ჩეხოსლოვაკიის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის პირველმა მდივანმა ა. დუბჩეკმა უპასუხა ჩეხოსლოვაკიის დეპეშათა საგენტოს კორესპონდენტის შეკითხვებს სოციალისტური ქვეყნების კომუნისტური და მუშათა პარტიებისა და მთავრობების ხელმძღვანელ მოღვაწეთა დრეზდენის შეხვედრის შესახებ.

ა. დუბჩეკმა განაცხადა, რომ ჯერ კიდევ სოფიაში, ვარშავის ხელშეკრულების მონაწილე სახელმწიფოთა პოლიტიკური საკონსულტაციო კომიტეტის თათბირმა გადაწყვიტა, რომ უფრო ხშირად მოეწყოს ასეთი შეხვედრები. დრეზდენის შეხვედრის ინიციატორი, აღნიშნა მან, რამდენიმე პარტია იყო და ჩეხოსლოვაკია მიესალმა ამ იდეას.

ასეთი შეხვედრები, თქვა შემდეგ ა. დუბჩეკმა, მეტად მიზანშეწონილი მეთოდია, რომელიც საშეალებას გვაძლევს ოპერატიულად გავუზიაროთ ერთმანეთს ინფორმაცია და შეხედულებანი მსოფლიოს თანამედროვე ვითარების შესახებ და მოვაწყოთ კონსულტაციები ყველასთვის საინტერესო აქტუალურ საკითხებზე. ამიტომ საჭიროების კვალობაზე ასეთ თათბირებს შემდგომშიც მოვიწვევთ ურთიერთშეთანხმების საფუძველზე. მაგალითად, უკანასკნელ შეხვედრაზე გადავწყვიტეთ უახლოეს მომავალში მოვიწყოთ თათბირი უმაღლეს დონეზე ეკონომიური საკითხების გამო. თათბირზე აღინიშნა, რომ არსებობს ეკონომიური თანამშრომლობის გაღრმავების უამრავი საშეალება და ეკონომიური ურთიერთდახმარების საბჭოს ფარგლებში ბევრი გამოუყენებელი რეზერვი.

შემდეგ ა. დუბჩეკმა თქვა, რომ დრეზდენის შეხვედრის მონაწილენი შეთანხმდნენ ვარშავის ხელშეკრულების განმტკიცებისათვის საჭირო ღონისძიებათა შესახებ. საქმე ეხება იმას, რომ რაც შეიძლება მალე შევიმუშავოთ გაერთიანებული სარდლობის საქმიანობის გაუმჯობესების წინადადებანი.

ყველა დელეგაციის ხელმძღვანელები, აღნიშნა ა. დუბჩეკმა, დრეზდენის თათბირზე ლაპარაკობდნენ თავიანთი პარტიების საქმიანობის შესახებ. რა თქმა უნდა, თქვა მან, თათბირის მონაწილეებმა დიდი ინტერესი გამოიჩინეს იმ ამბებისადმი, რომლებიც ჩვენს ქვეყანაში ხდება. ჩვენ ვუამბეთ სხვა დელეგაციებს თანამედროვე პროცესებზე, რომლებიც ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარეობს, ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მომავალი პლენუმისათვის მზადებაზე, განსაკუთრებით მოქმედების პროგრამაზე. არ უნდა გვიკვირდეს, რომ თათბირზე გამოვლინდა აგრეთვე გარკვეული შეშფოთება, ვაი თუ ანტისოციალისტურმა ელემენტებმა ისარგებლონ დემოკრატიზაციის პროცესით, რომელიც ჩეხოსლოვაკიაში მიმდინარეობსო. უფრო დაწვრილებითმა ურთიერთინფორმირებამ მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი იმას, რომ სოციალისტური ქვეყნებისათვის გასაგები გამხდარიყო ჩეხოსლოვაკიის კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის პოლიტიკა თანამედროვე, რთული ამოცანების გადაწყვეტაში და მხარი დაეჭირათ ჩვენი პარტიის ხელმძღვანელობისათვის ამ პოლიტიკის განხორციელებაში.

დასასრულ ა. დუბჩეკმა აღნიშნა, რომ მოლაპარაკება მიმდინარეობდა ამხანაგური გულახდილობის ატმოსფეროში.

ორხელისუფლებიანობა კანადაში

ნიუ-იორკი. კანადაში კვლავ პარალელურად არსებობს ორი მთავრობა, რომელთაგან ფაქტიურად არც ერთს არა აქვს ძალაუფლება. ძალაუფლება ხელში აიღო ეროვნულმა გვარდიამ — ერთადერთმა შეიარაღებულმა ძალებმა კანადაში.

ორხელისუფლებიანობა შეიქმნა გასულ კვირას, როცა ეროვნულმა ასამბლეამ „კონსტიტუციის დარღვევისათვის“ გადაყენა პრეზიდენტის პოსტიდან მარკო რობლესი და სახელმწიფოს დროებით მეთაურად დანიშნა მაქს დელვალიე. არც რობლესი, არც დელვალიე არ აპირებენ ამ ადგილს უბრძოლველად დათმობას. ყოველ მათგანს თავი მიაჩნია „ერთადერთ კანონიერ პრეზიდენტად“.

კანამის ახლანდელი კრიზისი ასახავს კანამის ოლიგარქიის ორ დაჯგუფებას შორის წინააღმდეგობათა გამწვავებას. რითაც უნდა დამთავრდეს ეს კრიზისი, ეს არ შეეხება ამერიკის ინტერესებს. ვიეტნამიდან ორივე დაჯგუფება შეერთებულ შტატებთან მჭიდრო თანამშრომლობის მომხრეა. როგორც ჩანს, ამიტომაც არის, რომ კანამის არხის ზონაში განლაგებული ამერიკის ჯარები ჯერჯერობით თავს იკავებენ და კონფლიქტში არ ერევიან.

გლეზოსი მაქიმად არის კვლ

ბელგრადი, 28 მარტი. (საკდესი). რადიოსადგურმა „სიმართლის ხმამ“ ბერძნულ ენაზე გადაცემაში 27 მარტს გამოაცხადა, რომ საბერძნეთის ეროვნული გმირი მანოლის გლეზოსი, რომელიც სამხედრო ხუნტას უკვე 11 თვეა მძევლად ჰყავს ლეროსის კუნძულის ბანაკში, მძიმედ არის ავად და საავადმყოფოში გადაიყვანეს. ამას იუწყება ტანიუგის საგენტო.

რადიოსადგური აღნიშნავს, რომ გლეზოსსა და სხვა პოლიტიკურ პატიმრებს სიცოცხლისათვის საშიში პირობები შეუქმნეს. „მოითხოვეთ საბერძნეთისა და მსოფლიო საზოგადოებრიობას მიიღონ ზომები, რათა გადაარჩინონ მანოლის გლეზოსი და ყველა სხვა პოლიტიკური პატიმარი, რომლებიც კონცლაგერებზე ატანჯებიან“, — ხაზგასმულია რადიოგადაცემაში.

შავი ჭირის ეპიდემია

პარიზი, 27 მარტი. (საკდესი). როგორც ფრანს პრესის საგენტო გვატყობინებს, ამ ბოლო სამი თვის მანძილზე სამხრეთ ვიეტნამში მეცხოვრე 708 კაცს დაემართა ბუბონური შავი ჭირი, აქედან 56 კაცი დაიხოცა.

ფრანს პრესის საგენტო იმოწმებს ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის ცნობას და ხაზგასმით აღნიშნავს, რომ 1966 წელს სამხრეთ ვიეტნამში შავი ჭირი დაემართა 3.000 კაცს, ხოლო 1967 წელს რეგისტრირებული იყო 4.500 შემთხვევა.

გაძანერგეს ორტის სარქველი

ბრიუსელი, 27 მარტი. (საკდესი), ლუვენის კათოლიკური უნივერსიტეტის კარდიოლოგიური ცენტრის გულისა და სისხლძარღვების დაავადებათა კათედრაზე პირველად ბელგიაში განხორციელდა ორტის სარქვლის გადანერგვა. ეს სარქველი, რომელიც გარდაცვლილ ადამიანს ამოუღეს, რამდენიმე ხანს დაბალი ტემპერატურების პირობებში ინახებოდა. ორტის სარქვლის გადანერგვის ოპერაცია გრძელდებოდა ხუთ საათნახევარს. როგორც აღნიშნულია კარდიოლოგიური ცენტრის კომუნიკეში, პაციენტი, რომლის სახელი უცნობია, თავს კარგად გრძნობს.

ბელგიელ ექიმებთან ერთად ოპერაციაში მონაწილეობდა ინგლისელი პროფესორი დ. როსი.

კომუნისტი

მე-8 გვერდი, პარასკევი, 29 მარტი, 1968 წ.

ოლიმპიადა

ფიფა

△ **ბერლინი.** აქ დამთავრდა ფილოსოფოს-მარქსისტთა კონგრესი, რომელიც მიეძღვნა კარლ მარქსის დაბადების 150 წლისთავს.

კონგრესზე გამოვიდნენ გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის, უნგრეთის, რუმინეთის, სსრ კავშირის, მონღოლეთისა და ჩეხოსლოვაკიის მეცნიერი ფილოსოფოსები.

△ **ბუქარესტი. 28 მარტს რუმინეთის დედაქალაქში რუმინეთ-საბჭოთა კავშირის მეგობრობის სახლში გაიმართა მაქსიმ გორკის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საზეიმო კრება.**

მოხსენება პროლეტარული მწერლის ცხოვრებისა და შემოქმედების შესახებ გააკეთა უხუცესმა რუმინელმა მწერალმა, რუმინეთის სოციალისტური რესპუბლიკის აკადემიის წევრ-კორესპონდენტმა დემოსთენე ბოტეზმა.

△ **ფხენიანი. კორეის სახალხო-დემოკრატიული რესპუბლიკის ეროვნული თავდაცვის სამინისტრომ გამოაცხადა, რომ მოსპეს რამდენიმე ათეული ამერიკელი ჯაშუში, რომლებიც შეგზავნეს კორეის სახალხო არმიის საგუშაგოს განლაგების რაიონში დაახლოებით 8 კილომეტრზე სოამრის აღმოსავლეთით.**

ინდიელები გადაშენების გზაზე

გაზეთ „ჟორნალ დო ბრაზილის“ ფურცლებზე

რიო-დე-ჟანეირო, 27 მარტი. (საკდესი). ბრაზილიის ინდიელი მოსახლეობა კოლონიზაციის პერიოდის 2 მილიონიდან 80 ათასამდე შემცირდა მასობრივი ულეტის შედეგად, წერს ბრაზილიური გაზეთი „ჟორნალ დო ბრაზილი“.

ბრაზილიის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ გამოაქვეყნა მოხსენება ინდიელთა მდგომარეობის შესახებ. მოხსენებაში აღნიშნულია, რომ ამ ბოლო დროს ამოწყვეტეს პაჩატის ინდიელთა ორი ტომი ბაიის შტატში, ტომი „გრძელი ლენტები“ მდინარე ამაზონის აუზში. თანაც ქვეყნის მკვიდრი მოსახლეობის მასობრივ ულეტაში ინდიელთა დაცვის დეპარტამენტის 134 მოსამსახურის ხელი ერია. მაგრამ დღემდე სამინისტრო უარს ამბობს დასახელოს ძირითადი დამნაშავენი, რომლებიც ინდიელთა ხოცვაში მონაწილეობდნენ. უფრო მეტიც, აღნიშნავს „ჟორნალ დო ბრაზილი“, მინისტრი ალბუკერკე „მგონი საქმის მიჩქმალვას ცდილობს“.

გაზეთი წერს, რომ ინდიელთა გაძლეტისათვის ბრალი ედება არა მარტო დეპარტამენტის ყოფილ დირექტორს მაიორ ლუის ვინიას ნეტესს, „არამედ ბევრ სხვა სამხედრო პირსაც, მათ შორის ყოფილ გუბერნატორსა და ყოფილ მინისტრს. მაიორმა ვინიასმა ისარგებლა ხელისუფალთა ზოზინით და

ინდონეზიის ახალი პრეზიდენტი

ნიუ-იორკი, 27 მარტი. (საკდესი). ინდონეზიის დროებითმა სახალხო საკონსულტაციო კონგრესმა, რომელმაც მუშაობა დაიწყო 21 მარტს, დღეს მიიღო გადაწყვეტილება ინდონეზიის რესპუბლიკის პრეზიდენტად ხუთი წლის ვადით დანიშნოს გენერალი სუხარტო.

როგორც ასოშიეიტედ პრესს ჯაკარტელი კორესპონდენტი გვატყობინებს, დღეს საღამოს ოფიციალურ ვითარებაში სუხარტო დაიკავებს რესპუბლიკის პრეზიდენტის პოსტს.

ინდონეზიის პრეზიდენტის მოვალეობას სუხარტო ასრულებდა 1967 წლის თებერვლიდან.

ხელს აფარებენ ნეონაცისტებს

დასავლეთ ბერლინი, 27 მარტი. (საკდესი). როგორც ადგილობრივი გაზეთები იუწყებიან, დასავლეთ ბერლინის სენატმა თავის სხდომაზე გადაწყვიტა შეუფერხებლად მისცეს ნება ნეონაცისტურ ნაციონალ-დემოკრატიულ პარტიის ადგილობრივ ორგანიზაციებს თავიანთი მიტინგები და კრებები მოაწყონ საქალაქო და საზოგადოებრივ შენობებში.

ეს გადაწყვეტილება კვლავ ცხადყოფს, რომ დასავლეთ ბერლინის ხელისუფალნი ხელს აფარებენ ნეონაცისტურ ნაციონალ-დემოკრატიულ პარტიას, რომელიც აკტიურებს საქმიანობას დასავლეთ ბერლინში.

ინგლისი ჩეხოსლოვაკიის ომის ბრალდებულ

ლონდონი, 27 მარტი. (საკდესი). ინგლისის ფეოდალური მთავრობის ჯარები, რომლებმაც ორი დღის წინათ ხელთ იგდეს ქალაქი ეკეტი, სანაესდგურო ქალაქ ოპობოსაკენ მიიწევენ. ეს ქალაქი მდებარეობს ზღვის სანაპიროზე, 65 კილომეტრზე პორტ-ჰარკორტიდან, რომელიც ფედერაციიდან გასული აღმოსავლეთ ნიგერიის მთავარი ინდუსტრიული ცენტრი და უმნიშვნელო დასაყრდენია.

ნიგერიის ომბები

ლონდონი, 27 მარტი. (საკდესი). ნიგერიის ფედერალური მთავრობის ჯარები, რომლებმაც ორი დღის წინათ ხელთ იგდეს ქალაქი ეკეტი, სანაესდგურო ქალაქ ოპობოსაკენ მიიწევენ. ეს ქალაქი მდებარეობს ზღვის სანაპიროზე, 65 კილომეტრზე პორტ-ჰარკორტიდან, რომელიც ფედერაციიდან გასული აღმოსავლეთ ნიგერიის მთავარი ინდუსტრიული ცენტრი და უმნიშვნელო დასაყრდენია.

ბოლივიის ტემპი

ნიუ-იორკი, 28 მარტი. (საკდესი). საბჭოთა კავშირისა და სოციალისტური ბანაკის სხვა ქვეყნების ეკონომიური განვითარების ტემპი 1967 წელს კვლავ ძალიან მაღალი იყო, ნათქვამია „1967 წლის ევროპის ეკონომიური განვითარების მიმოხილვაში“, რომელიც მოამზადა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ევროპის ეკონომიურმა კომისიამ. გუშინ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის შტაბ-ბინაში გაავრცელეს ამ მიმოხილვის ამონაწერები. მიმოხილვაში აგრეთვე აღნიშნულია, რომ ევროპის ყველა სოციალისტური ქვეყნის ეროვნული შემოსავლის ზრდის ტემპი მნიშვნელოვნად აღემატებოდა მათი განვითარების გეგმაში დასახულ საკონტროლო ციფრებს.

ვენესუელის კომპარტიის მოწოდება

კარაკასი, 28 მარტი. (საკდესი). ვენესუელის კომუნისტური პარტია მხარს უჭერს საერთაშორისო კომუნისტური და მუშათა მოძრაობის ერთობას, ყველა პარტიის ძმურ ურთიერთობას თანასწორობისა და თითოეული პარტიის ავტონომიის საფუძველზე, — ნათქვამია ვენესუელის კომპარტიის განცხადებაში, რომელიც გამოსაქვეყნებლად გადასცა პრესას ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის მოვალეობის შემსრულებელმა პომპეიო მარკესმა.

განცხადებაში ხაზგასმულია, რომ კომპარტია გმობს ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესიას ვიეტნამში და კვლავ სოლიდარობას უცხადებს გმირ ვიეტნამელ ხალხს, რომელიც იბრძვის თავისუფლებისა და თავისი ბედის გამგებლობის უფლებისათვის.

კომპარტიამ მოუწოდა ყველა ვენესუელელს აქტიური მონაწილეობა მიიღონ პრეზიდენტის არჩევნებში, რომელიც მომდინარე წლის დამლევს გაიმართება, და დაამარცხონ რეაქციის წარმომადგენლები. იგი მოუწოდებს ქვეყნის პროგრესულ ძალებსა და პროფკავშირებს ერთად იმოქმედონ, იბრძოლონ ეროვნული ინტერესებისა და შრომელთა ცხოვრებისა და შრომის უკეთესი პირობების უფლების დასაცავად.

„ნიუ-იორკ ტაიმსი“

ვიეტნამის თემას კვლავ დიდი ადგილი უკავია საზღვარგარეთის მეტწილ გაზეთებში. „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ წერს, რომ ამერიკის ჯარები ამაოდ ცდილობენ განაზორციელონ ოპერაცია საიგონის რაიონში, საზღვარგარეთის მთელი რიგი გაზეთები კვლავ აშუქებენ გენერალ უესტ მორლენდის ვაადგომას სამხრეთ ვიეტნამში მოქმედი ამერიკის ჯარების სარდლის პოსტიდან და წერენ, რომ ეს მოწმობს ამერიკის შეერთებული შტატების ინტერვენციონისტული პოლიტიკის ჩაფუშვას სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიაში.

„დეილი ექსპრესი“

„**დეილი ექსპრესი**“ აკრიტიკებს მთავრობას იმისათვის, რომ „**მშრომელ ხალხს დააკისრა სახელმწიფო ხარჯების საშინელი ტვირთი**“. **გაზეთი წერს, რომ ამომრჩევლებს უფლება აქვთ** ჰკითხონ პარლამენტის დეპუტატებს, **რომლებმაც ხმა მისცეს ახალ ბიუჯეტს, რატომ უნდა გაიღონ მსხვერპლი უწინარეს ყოველისა რიგითმა ინგლისელებმა.**

„შტუტგარტერ ცაიტუნგი“

დასავლეთ გერმანიის პრესა წერს, რომ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის კოალიციურ მთავრობაში კვლავ უთანხმოებანია. „ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირი დაბეჯითებით მოითხოვს, რომ სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ დაიცვას შეთანხმება კოალიციის შესახებ“, — წერს „შტუტგარტერ ცაიტუნგი“. „ნოიე რაინ-ცაიტუნგი“ წერს, რომ ქრისტიანულ-დემოკრატიული კავშირისა და გერმანიის სოციალ-დემოკრატიული პარტიის „სადავო საკითხებს“ შორის არის „საარჩევნო სისტემის რეფორმის, აგრეთვე ოდერ-ნოისეს საზღვრის საკითხები“.

„ბილდ ცაიტუნგი

შეამოწმეთ, ვინ რა მოიგო!

საქართველოს სსრ ფულისა და ნივთების 1968 წლის ლატარიის მესამე გამოშვების მოგებათა ტირაჟისა.

მოგებათა ტირაჟი გაიმართა 1968 წლის 25 მარტს, ქ. მახარაძეში.

ტირაჟში გათამაშდა 258 ნივთმოგება და 154.742 ფულადი მოგება 279.000 მანეთი თანხისა. მოგება ხვდა ლატარიის სერიებისა და ბილეთების შემდეგ ნომრებს:

სერიის №	ბილეთის №	მოგებული ნივთის დასახელება ან ფულადი მოგების ოდენობა	მოგებული ნივთის ფულადი ღირებულება
06221	468 *)	50 მანეთი	—
06238	194 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06253	079 *)	ტელევიზორი	210 — 00
06262	487 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06268	346 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06269	250 *)	საგზური საბჭოთა კავშირის ქალაქებში სამოგზაუროდ ტურისტულ მატარებელ „საქართველოთი“	165 — 00
06272	181 *)	პიანინო	526 — 50
06282	039 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06288	101 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06294	062 *)	რადიოლა	149 — 50
06305	089 *)	ტელევიზორი	210 — 00
06311	131 *)	რადიოლა	149 — 50
06317	434 *)	რადიოლა	149 — 50
06341	300 *)	ტელევიზორი	210 — 00
06350	241 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06352	158 *)	100 მანეთი	—
06353	267 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06355	259 *)	პიანინო	526 — 50
06363	425 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06367	324 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06379	357 *)	პიანინო	526 — 50
06385	086 *)	300 მანეთი	—
06386	318 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06391	440 *)	50 მანეთი	—
06394	001 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
06397	258 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06400	471 *)	პიანინო	526 — 50
06401	117 *)	200 მანეთი	—
06406	251 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
06407	323 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06408	406 *)	25 მანეთი	—
06421	003 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
06428	109 *)	რადიოლა	149 — 50
06458	105 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06463	464 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06466	108 *)	პიანინო	526 — 50
06469	225 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06488	485 *)	რადიოლა	149 — 50
06490	075 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06494	128 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06504	162 *)	რადიოლა	149 — 50
06510	247 *)	რადიოლა	149 — 50
06513	494 *)	პიანინო	526 — 50
06517	398 *)	რადიოლა	149 — 50
06528	254 *)	რადიოლა	149 — 50
06537	158 *)	ტელევიზორი	210 — 00
06538	233 *)	ელექტროსამართებული	22 — 50
06539	375 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
06544	015 *)	პიანინო	526 — 50
06567	465 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06579	063 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06596	382 *)	რადიოლა	149 — 50
06602	182 *)	რადიოლა	149 — 50
06604	418 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06616	417 *)	50 მანეთი	—
06624	050 *)	ელექტრონსამართებელი	22 — 50
06640	206 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06647	448 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
06649	042 *)	ტელევიზორი	210 — 00
06675	483 *)	რადიოლა	149 — 50
06687	485 *)	რადიოლა	149 — 50
06702	411 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06706	429 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06715	461 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
06723	119 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06732	153 *)	რადიოლა	149 — 50
06734	388 *)	300 მანეთი	—
06740	030 *)	პიანინო	526 — 50
06741	270 *)	პიანინო	526 — 50
06743	321 *)	რადიოლა	149 — 50
06750	089 *)	პიანინო	526 — 50
06760	1—500	15 მანეთი	—
06775	231 *)	25 მანეთი	—
06778	158 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06781	231 *)	პიანინო	526 — 50
06788	461 *)	რადიოლა	149 — 50
06792	252 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
06799	406 *)	300 მანეთი	—
06801	348 *)	პიანინო	526 — 50
06805	208 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
06809	422 *)	100 მანეთი	—
06815	400 *)	პიანინო	526 — 50
06825	482 *)	25 მანეთი	—
06827	475 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06835	339 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
06866	301 *)	ტელევიზორი	210 — 00
06873	143 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06893	028 *)	100 მანეთი	—
06903	196 *)	რადიოლა	149 — 50
06904	060 *)	პიანინო	526 — 50
06909	159 *)	ტელევიზორი	210 — 00
06917	067 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06924	320 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
06940	299 *)	100 მანეთი	—
06955	491 *)	25 მანეთი	—
06966	215 *)	რადიოლა	149 — 50
06973	168 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
06976	052 *)	პიანინო	526 — 50
06988	120 *)	პიანინო	526 — 50
06990	197 *)	რადიოლა	149 — 50
07001	280 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07019	408 *)	რადიოლა	149 — 50
07049	030 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
07059	021 *)	რადიოლა	149 — 50
07063	470 *)	რადიოლა	149 — 50
07081	280 *)	ტელევიზორი	210 — 00
07098	325 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
07111	112 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07115	323 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07118	354 *)	რადიოლა	149 — 50
07156	500 *)	100 მანეთი	—
07171	213 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07174	405 *)	საგზური საბჭოთა კავშირის ქალაქებში სამოგზაუროდ ტურისტულ მატარებელ „საქართველოთი“	165 — 00
07207	128 *)	ავტომობილი „ვოლგა“	5602 — 00
07236	012 *)	რადიოლა	149 — 50
07255	037 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
07271	003 *)	რადიოლა	149 — 50
07279	444 *)	რადიოლა	149 — 50
07282	061 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
07290	256 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07338	291 *)	საგზური საბჭოთა კავშირის ქალაქებში სამოგზაუროდ ტურისტულ მატარებელ „საქართველოთი“	165 — 00
07347	1—500	10 მანეთი	—
07353	330 *)	რადიოლა	149 — 50
07355	416 *)	პიანინო	526 — 50
07382	110 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
07392	418 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
07396	294 *)	50 მანეთი	—
07414	199 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
07418	129 *)	ტელევიზორი	210 — 00
07433	384 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07441	253 *)	200 მანეთი	—
07446	323 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07452	253 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07460	087 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07465	455 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07472	418 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
07486	477 *)	500 მანეთი	—
07513	1—500	15 მანეთი	—
07514	458 *)	ტელევიზორი	210 — 00
07525	1—500	10 მანეთი	—
07547	415 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07548	255 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07605	199 *)	25 მანეთი	—
07626	463 *)	ტელევიზორი	210 — 00
07627	427 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
07664	454 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07686	248 *)	პიანინო	526 — 50
07693	162 *)	პიანინო	526 — 50
07697	362 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07715	338 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07719	305 *)	25 მანეთი	—
07735	360 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
07751	068 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07762	151 *)	ტელევიზორი	210 — 00
07763	068 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07772	489 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07776	306 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07779	429 *)	რადიოლა	149 — 50
07790	154 *)	პიანინო	526 — 50
07802	314 *)	პიანინო	526 — 50
07807	244 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
07809	008 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07825	471 *)	25 მანეთი	—
07828	188 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
07830	112 *)	საგზური საბჭოთა კავშირის ქალაქებში სამოგზაუროდ ტურისტულ მატარებელ „საქართველოთი“	165 — 00
07833	362 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07837	282 *)	რადიოლა	149 — 50
07865	122 *)	პიანინო	526 — 50
07867	389 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07875	421 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07882	259 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07890	245 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
07905	157 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
07911	098 *)	რადიოლა	149 — 50
07950	268 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
07956	065 *)	200 მანეთი	—
07960	229 *)	პიანინო	526 — 50
07966	297 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
07988	341 *)	25 მანეთი	—
07999	329 *)	რადიოლა	149 — 50
08001	116 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08019	108 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
08023	169 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08027	486 *)	ტელევიზორი	210 — 00
08037	192 *)	ტელევიზორი	210 — 00
08041	067 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08047	290 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
08052	383 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08055	282 *)	25 მანეთი	—
08057	279 *)	რადიოლა	149 — 50
08071	182 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08082	125 *)	რადიოლა	149 — 50
08086	383 *)	რადიოლა	149 — 50
08098	466 *)	პიანინო	526 — 50
08101	135 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
08113	357 *)	25 მანეთი	—
08118	181 *)	25 მანეთი	—
08129	058 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08137	282 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08157	170 *)	25 მანეთი	—
08174	233 *)	რადიოლა	149 — 50
08182	128 *)	25 მანეთი	—
08185	343 *)	პიანინო	526 — 50
08187	357 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08190	404 *)	25 მანეთი	—
08195	302 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08196	171 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08203	189 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08211	096 *)	პიანინო	526 — 50
08250	156 *)	პიანინო	526 — 50
08252	177 *)	300 მანეთი	—
08285	393 *)	რადიოლა	149 — 50
08292	177 *)	რადიოლა	149 — 50
08293	474 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08300	258 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08308	186 *)	25 მანეთი	—
08309	113 *)	პიანინო	526 — 50
08333	437 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08335	183 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08339	139 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08374	316 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08375	071 *)	25 მანეთი	—
08382	181 *)	50 მანეთი	—
08392	491 *)	რადიოლა	149 — 50
08402	252 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
08416	394 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08421	172 *)	რადიოლა	149 — 50
08427	095 *)	პიანინო	526 — 50
08429	452 *)	ტელევიზორი	210 — 00
08435	093 *)	25 მანეთი	—
08446	126 *)	200 მანეთი	—
08480	105 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08489	388 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08494	086 *)	რადიოლა	149 — 50
08500	404 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08508	137 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
08512	183 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08517	062 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08530	182 *)	რადიოლა	149 — 50
08532	472 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
08545	131 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08547	278 *)	პიანინო	526 — 50
08628	185 *)	500 მანეთი	—
08633	160 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08666	316 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08668	464 *)	25 მანეთი	—
08682	139 *)	საგზური საბჭოთა კავშირის ქალაქებში სამოგზაუროდ ტურისტულ მატარებელ „საქართველოთი“	165 — 00
08699	417 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08707	422 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08709	357 *)	რადიოლა	149 — 50
08720	332 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08721	051 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08732	080 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
08733	397 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08752	454 *)	25 მანეთი	—
08772	278 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08777	438 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
08779	113 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08787	172 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08800	058 *)	ავტომობილი „ზაპოროჟეცი“	3000 — 00
08802	200 *)	500 მანეთი	—
08803	421 *)	პიანინო	526 — 50
08828	056 *)	რადიოლა	149 — 50
08832	003 *)	50 მანეთი	—
08842	001 *)	რადიოლა	149 — 50
08844	079 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08852	406 *)	ფოტოაპარატი	38 — 00
08854	218 *)	რადიოლა	149 — 50
08865	416 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08866	195 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08884	336 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08892	069 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08903	028 *)	რადიოლა	149 — 50
08911	461 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08923	500 *)	25 მანეთი	—
08943	203 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08948	219 *)	1000 მანეთი	—
08961	067 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
08980	332 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08981	036 *)	რადიოლა	149 — 50
08987	392 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
08994	184 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
08996	368 *)	50 მანეთი	—
08999	020 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
09002	075 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
09008	190 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
09016	296 *)	პიანინო	526 — 50
09024	277 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
09028	182 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
09034	001 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
09037	337 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
09043	001 *)	50 მანეთი	—
09054	458 *)	პიანინო	526 — 50
09093	255 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
09099	215 *)	პიანინო	526 — 50
09113	225 *)	რადიოლა	149 — 50
09117	089 *)	რადიოლა	149 — 50
09125	497 *)	ავტომობილი „ვოლგა“	5602 — 00
09127	347 *)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოები	19 — 95
09134	120 *)	300 მანეთი	—
09135	047 *)	200 მანეთი	—
09168	145 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
09178	243 *)	პიანინო	526 — 50
09189	486 *)	100 მანეთი	—
09217	075 *)	მაცივარი „დნეპრი“	225 — 00
09241	308 *)	ელექტროსამართებელი	22 — 50
09248	463 *)	ავტომობილი „მოსკვიჩი“	4511 — 25
09251	031 *)	ავტომობილი „ზაპოროჟეცი“	3000 — 00
09280	070 *)	მამაკაცის მაჯის საათი მოოქროვილი კორპუსით	30 — 00
09293	344 *)	რადიოლა	149 — 50

შენიშვნა: ლატარიის ამ სერიის ბილეთების დანარჩენ 499 ნომერს ხვდა 1 მანეთი მოგება თვითეულს.

თუ სვეტში „ბილეთის ნომერი“ აღნიშნულია 1 — 500, ეს იმას ნიშნავს, რომ ერთნაირი მოგება ხვდა ლატარიის მოცემული სერიის ბილეთების ხუთასავე ნომერს.

მოგებათა მიღების წესი:

1. ლატარიის იმ ბილეთის მფლობელს, რომელსაც ნივთის მოგება ხვდა, თავისი სურვილისამებრ შეუძლია მოგებული ნივთის ღირებულება ნაღდ ფულად მიიღოს.

ლატარიის ბილეთების ფულად მოგებათა გაცემას, ხოლო მიმღებთა სურვილისამებრ 50 მანეთამდე (ჩათვლით) ღირებულების მოგებული ნივთის ნაცვლად აგრეთვე ფულის გაცემას აწარმოებს საქართველოს ყველა შემნახველი სალარო. 50 მანეთს ზევით მოგებათა თანხებს გასცემენ ცენტრალური შემნახველი სალაროები და პირველი თანრიგის შემნახველი სალაროები.

2. მოგებულ ნივთებს ლატარიის ბილეთების მფლობელს აძლევენ ან უგზავნიან მხოლოდ ქ. თბილისის მაღაზიები.

მოგებახვედრილი ლატარიის ბილეთებით ყველა მარკის ავტომანქანების გაცემა წარმოებს მხოლოდ ქ. თბილისში, მოგებული ნივთების მისაღებად ლატარიის ბილეთები უნდა წარედგინოს შემნახველ სალაროებს.

ლატარიის ბილეთები იმ მოგებებით, რომლებიც ქ. თბილისის მაღაზიების მეშვეობით უნდა გაიგზავნოს, წარედგინება ცენტრალურ შემნახველ სალაროებს ან პირველი თანრიგის შემნახველ სალაროებს. ამასთან ლატარიის ბილეთის მფლობელი აცნობებს გვარს, სახელს, მამის სახელსა და თავისი ბინის ზუსტ მისამართს. დიდგაბარიტიან საგნებზე ნაჩვენები უნდა იყოს აგრეთვე რკინიგზის იმ უახლოესი სადგურის სახელწოდება, რომელიც სატვირთო ნიჩქარის ოპერაციებს აწარმოებს.

მაცივრების მისაღებად საჭიროა, გარდა ამისა, ნაჩვენები იყოს ლატარიის ბილეთის მფლობელის საცხოვრებელ ადგილში ელექტროქსელის ძაბვა, ე. ი. 127 ვოლტი თუ 220 ვოლტი.

3. მოგებული ნივთების გაცემას მაღაზიები აწარმოებენ მას შემდეგ, რაც ლატარიის ბილეთები, რომლებსაც მოგება ხვდა, შემოწმდება შემნახველ სალაროში.

4. ლატარიის ბილეთები, რომლებსაც მოგება ხვდა, შეიძლება წარდგენილ იქნას გასანაღდებლად ან მოგებული ნივთის მისაღებად 1969 წლის 30 ივნისამდე ჩათვლით. ამ ვადის გასვლის შემდეგ ლატარიის ბილეთები ძალას კარგავენ და გასანაღდებლად აღარ მიიღებიან. ეს ცხრილი წარმოადგენს ოფიციალურ დოკუმენტს, რომლის მიხედვით წარმოებს ფულადი მოგებისა და მოგებული ნივთების გაცემა.

შენიშვნა: სხვა მოკავშირე რესპუბლიკებში ჩატარებული ფულისა და ნივთების ლატარიების ბილეთების მფლობელთ შეუძლიათ თავიანთი ბილეთები შეამოწმონ მოგებათა ცხრილებით და მიიღონ ფულადი მოგება და ფული მოგებული ნივთის ნაცვლად ქ. თბილისის ოქტომბრის რაიონის, აგრეთვე ქალაქების სოხუმის, ბათუმის, ცხინვალის, ჭოთასის, რუსთავის, ფოთის, წყალტუბოს და გაგრის ცენტრალურ შემნახველ სალაროებში.

აღნიშნული ცენტრალური შემნახველი სალაროები აგრეთვე მიიღებენ ლატარიის ბილეთებს, რომლებსაც მოგება ხვდა, მოგებული ნივთის გამოსათხოვად.

ლატარიის ბილეთების შემოწმება შეიძლება რესპუბლიკის ყველა დიდი ქალაქის ცენტრალურ შემნახველ სალაროში.

კომისიის თავმჯდომარე:
ქ. მახარაძის მშრომელთა დეპუტატების რაისაბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის მოადგილე **დ. პანტურია,**

თავმჯდომარის მოადგილე:
საქართველოს სსრ ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენელი **კ. ლედიაკოვი,**

კომისიის პასუხისმგებელი მდივანი:
საქართველოს სსრ სახშრომშემსალაროების და სახკრედიტის სამმართველოს უფროსი ეკონომისტი **მ. ჯანგიძე.**

ოლიმპიური ეპოქა

დიდი ფეხბურთის სტარტი

ბუენოს ტაშკენტში მოსკოვის „ტორპედოსა“ და ტაშკენტის „პახტაკორის“ გუნდების კაპიტნებმა შუსტიკოვმა და შტირნმა აღმართეს სსრ კავშირის XXX საფეხბურთო ჩემპიონატის ალმები. გაიმართა ამ გუნდების პირველი კალენდარული შეხვედრა. მეტოქეებს ბურთი არ გაუტანიათ, მაგრამ სატურნირო ცხრილში თითო ქულა ჩაიწერეს.

ფეხბურთის ქრონიკა

△ **რეიმსი.** სსრ კავშირის ფეხბურთელთა ნაკრები გუნდი საფრანგეთს ეწვია და აქ გამართა საერთაშორისო მატჩი ადგილობრივ საკლუბო გუნდ „რეიმსთან“, რომელიც საფრანგეთის ჩემპიონატის მეორე ჯგუფში გამოდის. მეტოქეებს ბურთი არ გაუტანიათ — ფრე.

△ **ფინეთის** ფეხბურთელთა საკლუბო გუნდი — „უპინპალუ“ ბათუმიდან ქუთაისს ეწვია და აქ 27 მარტს საერთაშორისო შეხვედრა ჰქონდა სსრ კავშირის ახალგაზრდულ ნაკრებთან. გაიმარჯვეს საბჭოთა ფეხბურთელებმა ანგარიშით 2:1.

△ **სპანელი.** ესპანეთის ამ ქალაქში გაიმართა ოლიმპიური შესარჩევი მატჩი ფეხბურთში ესპანეთისა და ინგლისის ნაკრებ გუნდებს შორის. შეხვედრა მოიგეს ესპანელებმა 1:0. განმეორებითი მატჩი ლონდონში 10 აპრილს გაიმართება.

დამაჯერებელი რევანში

ბუენოს თბილისის სპორტის სასახლეში საკავშირო ჩემპიონატის მატჩი ჰქონდათ თბილისისა და ბაქოს „ბურევესტნიკის“ კალათბურთელ ვაჟთა გუნდებს. წინადღით ამ გუნდების შეხვედრაში ერთი ქულის სხვაობით წარმატება ბაქოელებს ხვდათ. გუშინ კი თბილისელები აღმავლობით იბრძოდნენ და რვანაში აიღეს — 97:76. ყველაზე მეტი ქულები თავის გუნდს მოუტანეს ვ. ლომაძემ (26) და ს. კოვალენკომ (25).

რას ფიქრობენ ექსპერტები?

მეოთხედფინალური შეხვედრები ევროპის ჩემპიონატზე ფეხბურთში საბჭოთა და უნგრელ ფეხბურთელებს შორის ახლა საყოველთაო ინტერესს იწვევს.

თუ „ფრანს-ფუტბოლის“ მიმოხილველის აზრით შარშანდელი შედეგების თანახმად ევროპაში უძლიერესად იქნა მიჩნეული საბჭოთა ნაკრები, ბერლინის „ფურსბალ-ვოხემ“ ასევად უნგრელთა გუნდი მიიჩნია. გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ამ ჟურნალმა კონტინენტის 18 სპორტული გაზეთის გამოკითხვის შედეგად უნგრელებს მიაკუთვნა 161 ქულა, საბჭოთა ფეხბურთელებს— 148 ქულა და მსოფლიო ჩემპიონებს — ინგლისელებს — 136 ქულა.

ვინ გახდება ევროპის ჩემპიონი? 10 მაი მიიღო უნგრეთის ნაკრებმა, სამ-სამი საბჭოთა კავშირმა და იტალიამ, ერთი — ინგლისს ნაკრებმა.

საბჭოთა და უნგრელი ფეხბურთელების 8 შეხვედრიდან 4 საბჭოთა ფეხბურთელებმა მოიგეს, 1— უნგრელებმა, 3 კი ფრედ დამთავრდა. ბურთების შეფარდებაა 11:7 საბჭოთა ფეხბურთელების სასარგებლოდ.

მეოთხედფინალების წინ

საჰაერაკო სამყარო უჩვეულო ინტერესით მოელის მსოფლიო პირველობის პრეტენდენტთა მატჩებს.

ყველაზე ადრე ბრძოლაში ჩაებმებიან ძველი მეტოქეები **სპასკი** და **გელერი.** მატჩის საზეიმო გახსნა სოხუმში შედგება პირველ აპრილს, მეორე დღეს კი მეტოქეები საკაჟრაკო მაგიდას მიუსხდებიან. ამ შეხვედრაში გამარჯვებულს ნახევარფინალში აეკერობა ექნება **ლარსენისა** და **პორტიშის** მატჩში გამარჯვებულთან.

როგორც ცნობილია, **ლარსენისა** და **პორტიშის** მატჩი გაიმართება იუგოსლავიაში მაისში. უფრო ადრე — 21 აპრილიდან იუგოსლავიაში შედგება **ტალ-ბლეგოროჩის** მეოთხედფინალური შეხვედრა. მეოთხე მეოთხედფინალური მატჩი საბჭოთა და ამერიკის შეერთებული შტატების გროსმაისტერების— **კორჩნოისა** და **რეშევსკის** შორის დაიწყება 28 აპრილიდან, მაგრამ ჯერ კიდევ ცნობილი არ არის, სად.

ამავე პერიოდში მსოფლიოს ჩემპიონი **პეტროსიანი** გროსმაისტერ **კერესთან** ერთად მიემგზავრება დასავლეთ გერმანიაში, სადაც ისინი მონაწილეობას მიიღებენ დიდ საერთაშორისო ტურნირში, რომელშიც გარდა საბჭოთა მოჭადრაკეებისა გამოვლენ **ოვეკოვი, სახო, ბობოცოვი, პახმანი** და სხვები.

3 აპრილიდან კი მსოფლიოს ექს-ჩემპიონები **ბოტვინიკი** და **სმისლოვი** გამოვლენ მონაკოს საერთაშორისო ტურნირში. აქ მათ პაეკრობა ექნებათ **ლარსენთან, პორტიშთან, მატანოვიჩთან, გორტთან, გეორგიუსთან, პადევსკისთან** და სხვებთან.

რა ვნახოთ, რა მოვისმინოთ

ტელევიზია

29 მარტი

12.00 — მოსწავლეთა მხატვრული თვითმოქმედების რესპუბლიკური ოლიმპიადა (ეიდეო-ჩანაწერი), 17.55 — გადაცემათა პროგრამა, 18.00 — ახალი ამბები, 18.10 — კინონარკვევი, 18.30 — პროგრამა ბავშვებისათვის: 1. „ცეროდენას ეკრანი“, 2. სატელევიზიო მოკლემეტრაჟიანი ფილმი „გია და ბუბა“, 19.15 — გადაცემა „ოლიმპიური — 1968“, 19.40 — გადაცემა პროფესორი სერგო ჩახუნაშვილი“, 19.50 — კინონარკვევი, 20.00 — ახალი ამბები, 20.20— პროგრამა მეორე დღისათვის, 20.25 — გადაცემა „ბურთების ტაყეები“, 20.55 — „ტელეპანორამა“, 21.25 — სატელევიზიო ჟურნალი „ჯანმრთელობა“, 22.05 — მხატვრული ფილმი „ქალი ფინეთიდან“.

30 მარტი

09.30 — დაუსწრებელი სწავლების სტუდენტთა დასახმარებლად — ლექცია უმაღლეს მათემატ